

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-925/2
Podgorica, 12.07.2022. g.

UNIVERZITET CRNE GORE
CENTRU ZA DOKTORSKE STUDIJE
- S E N A T U -

Predmet: Materijal za sjednicu

Uvaženi,

U skladu sa članom 34. Pravila doktorskih studija, dostavljamo materijal za narednu sjednicu Centra za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore, i to:

- Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije sa prapatnom dokumentacijom, za MSc Ninu Krivokapić.

S poštovanjem,

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, čl. 34. Pravila doktorskih studija, Vijeće Fakulteta političkih nauka je na 309. sjednici održanoj 12.07.2022. godine donijelo

ODLUKU

I

Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Omladinska politika Crne Gore i država članica EU: Komparativna analiza* i kandidatkinje MSc Nine Krivokapić u sastavu:

- Doc. dr Mehmed Đečević, docent Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Prof. dr Vesna Simović-Zvicer, vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Prof. dr Ana Čekerevac, redovni profesor, Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu

II

Predlog dostaviti Centru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

OBRAZLOŽENJE

Kandidatkinja MSc Nina Krivokapić, se obratila Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Omladinska politika Crne Gore i država članica EU: Komparativna analiza* i kandidatkinje.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidata, predložila Vijeću Fakulteta političkih nauka da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Omladinska politika Crne Gore i država članica EU: Komparativna analiza* i kandidatkinje MSc Nine Krivokapić.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostaviti:

- a/a
- Službi za studentska pitanja
- Centru za doktorske studije
-
- Senatu UCG

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr Nina Krivokapić
Fakultet	Fakultet političkih nauka
Studijski program	Socijalna politika i socijalni rad
Broj indeksa	2/21
Ime i prezime roditelja	Veselin Krivokapić
Datum i mjesto rođenja	27. 8. 1996. Kotor
Adresa prebivališta	Gornja Gorica, ulica broj 1
Telefon	068-504-701
E-mail	ninakrivokapic996@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Magistar političkih nauka, Fakultet političkih nauka, UCG, mart 2019, prosječna ocjena 10 • Diplomirani politikolog, specijalistkinja za socijalnu politiku i socijalni rad, Fakultet političkih nauka, UCG, jul 2019, prosječna ocjena 10 • Bečelor socijalne politike i socijalnog rada, Fakultet političkih nauka, UCG, septembar 2018, prosječna ocjena 9.67
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> • Izvršna direktorica NVO „Institut za socijalne inovacije“ Podgorica 2020 - aktivno i dalje; • Asistentkinja Nacionalnog savjeta za borbu protiv korupcije na visokom nivou, Vlada Crne Gore, mart 2021 - oktobar 2021; • Honorarni radnik i volonter, NVO Forum MNE, Podgorica, 2017 - 2020; • Volonterski rad, Centar za prava djeteta, Podgorica, mart 2017 - jun 2017.
Popis radova	
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Omladinska politika Crne Gore i država članica EU: Komparativna analiza
Na engleskom jeziku	Youth policy of Montenegro and EU member states: Comparative analysis
Obrazloženje teme	
<p>Omladinska politika u evropskom diskursu zauzima važno mjesto. Mnogi političari ali i drugi uticajni pojedinci govore o pravima mladih kroz prizmu jačanja institucionalnih i neinstitucionalnih kapaciteta i sistema kako bi se baš ovoj kategoriji olakšala realizacija njihovih prava ali i obaveza. S obzirom na činjenicu da Crna Gora teži članstvu ka Evropskoj uniji logičan</p>	

slijed je bio istražiti postojeće sisteme omladinske politike, i predložiti kakva rješenja u ovom domenu ima Evropa. Prateći crnogorske trendove razvoja omladinske politike i evropskih politika shvatićemo vrlo brzo da se ovom pitanju treba posvetiti više pažnje a takođe i uložiti više državnih i društvenih sredstava (finansijskih, organizacijskih, tehničkih, ljudskih) ukoliko želimo živjeti evropsku omladinsku priču.

Tema ***Omladinska politika Crne Gore i država članica EU: Komparativna analiza*** težiće akademskom pristupu prikupljanja korisnih informacija koje će govoriti o presjeku stanja prava mladih u Crnoj Gori, ali i o svim relevantnim pitanjima za afirmisanje omladinske politike (državna briga o mladima, obrazovanje, zaposlenost, generalna prava mladih i mogućnost za njihovu realizaciju, učešće mladih u procesima donošenja odluka, itd) upoređujući dobijene podatke sa evropskom omladinskim politikom uz mogućnost predlaganja pozitivnih zakonskih, institucionalnih i pragmatičnih rješenja koje će nas približiti evropskom sistemu. Pored toga, izvršiće se tipologizacija omladinske politike Crne Gore u odnosu na postojeće evropske kategorije.

Omladinska politika u Crnoj Gori pati od prazanog hoda i diskontinuiteta u donošenju strateško važnih dokumenata, deficitarnosti jakih omladinskih mreža koje bi parirale evropskim, ali i od nedovoljne posvećenosti svih relevantnih aktera da poboljšaju realizaciju mjera po preporuci međunarodnih partnera iz ove oblasti (Strategija za mlade, 2017-2021)

Razlozi koji su prethodili izboru teme jesu:

1. Inovativnost teme i do sada nedovoljna obrađenost iste na akademski način, što će doprinijeti naučnoj zajednici, civilnom društvu koji se bavi pravima mladih ali i državi i njenim institucijama u kreiranju adekvatnih mjera za mlade;
2. Potreba da se definiše tip i kategorija kojoj pripada omladinska politika Crne Gore u odnosu na tipologizaciju i kategorizaciju evropskih zemalja (članica EU);
3. Kako je sve veća učestalost civilnog sektora u kreiranju jasnih pravnih i institucionalnih rješenja za mlade i njihova borba da što više uključe sve relevantne državne institucije, nailazimo na potrebu da ispitamo zašto su mladi po strani kada su pravna i institucionalna rješenja države u pitanju. U Crnoj Gori je 2016. godine po prvi put usvojen Zakon o mladima, a revidiran i dopunjen 2019. godine ("Službeni list Crne Gore", br. 027/19 (dakle, relativno skoro), što slobodno možemo pripisati i zahvaliti civilnom sektoru, a da ne zanemarimo činjenicu da je od 2006-2016. jedini dokument koji je govorio o potrebama i pravima mladih bio Nacionalni plan akcije za mlade (2006), koji je potpomogao za kasniju izradu Strategije za mlade 2017-2021. (Radna verzija, Jul, 2016) Do sada još nije izrađena nova Strategija, što govori o konstantnom diskontinuitetu izrade novih strateško važnih dokumenata.
4. Kada je unutrašnja sistematizacija nadležnog Ministarstva u pitanju i tu nailazimo na problem, s obzirom na činjenicu da se pitanje mladih hijerarhijski smjenjivalo sa direktorijata na uprave pretežno unutar Ministarstva sporta. U Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2016. godine (Zakona o državnoj upravi "Sl. list CG br. 54/16") navodi samo Ministarstvo sporta u nazivu, što je drugim Pravilnikom, tj. njegovom izmjenom i dopunom 2019. godine (Zakona o državnoj upravi ("Sl. list CG", br. 78/18) promijenjeno u Ministarstvo sporta i mladih, da bi opet bilo ukinuto izborom 42. Vlade Crne Gore. Trenutno, aktivna 43. Vlada Crne Gore na čelu sa premijerom Dritanom Abazovićem formira Ministarstvo sporta i mladih (www.gov.me)
5. Crna Gora i demografija: Prema projekcijama MONSTATA (Zavod za statistiku, Podgorica, mart, 2014.) do 2060. godine, povećaće se udio starije populacione grupe u odnosu na mlade i to u grupi od 0-39 - 43.6% udjela ove starosne grupe u odnosu na 56,4% za starosnu grupu od 40 - 80+, sa prosjekom godina starosti 44.9. Zaprepašujuće je vjerovati da se predviđa

toliki rast prosjeka godina starosti u odnosu na posljednji popis is 2011. godine gdje je prosječna starost iznosila 37.7 godina. Sve ovo ukazuje da će na dnevnom redu biti staknutije teme za starije, i da je potrebno već sada utemeljiti okvire za adekvatniji upliv mladih u državi i društvu.

6. Uvijek se u EU dokumentima za mlade izdvajaju cjeline na kojima države članice treba da obrate najveću pažnju. Kada su mladi u pitanju to je obrazovanje i zaposlenost. Još jedan problem koji Crna Gora ima, ali ne samo Crna Gora već i npr. Švedska (članica EU) jeste nezaposlenost mladih. Švedska je prema istraživanju sprovedenom od strane Centra za istraživanje ekonomske politike (CERP) i Evropske unije 2015. registrovala stopu nezaposlenosti mladih 23% što je visokopozicionira u nepovoljnije rangove po ovom pitanju. Za EU27 stopa nezaposlenosti je bila 23% u 2013. godini (Juan J. Dolado, No Country for Young People, 2015) Prema trenutnim informacijama stopa nezaposlenosti mladih u EU iznosi 13,9% (EUROSTAT 2022) Prema dostupnim podacima Zavoda za zapošljavanje stopa nezaposlenosti mladih U Crnoj Gori (15-30 godina) iz 2021. godine je 21,3% (Program podrške za zapošljavanje mladih u 2022. godini, radni dokument Vlade Zdravka Krivokapića), a u istom dokumentu nailazimo na procenat NEET populacije mladih od 26,6 za 2020. godinu. U navedenom Programu jasno se ukazuje na korake koje je potrebno preuzeti ka unifikaciji sa EU politikama za mlade. Najznačajni dokument je Garancija za mlade Evropske komisije kojim se teži pomoći mladima na tranzitnom putu od obrazovanja ka zaposlenju.
7. Učešće mladih u procesima donošenja odluka od značaja za njih je još jedna prioritarna oblast. Evropska komisija je 27. aprila 2010. godine usvojila novu EU strategiju za mlade za predstojeću deceniju. Nova Strategija, pod nazivom "Mladi - ulaganje i osnaživanje", uvažava mlade kao jednu od najranjivijih grupa u društvu, a posebno u kontekstu sadašnje ekonomske krize. Strategija takođe uvažava da su mladi dragocjen resurs u današnjem društvu koje sve više stari. Ova strategija će voditi EU politiku mladih u narednoj dekadi i nastojće da pojača saradnju između država članica koje se bave pitanjima mladih. Nova EU strategija za mlade promovise cross-sektorski pristup rješavanju važnih pitanja mladih, čija su tri glavna cilja: stvoriti više mogućnosti za mlade u obrazovanju i zapošljavanju, poboljšanju učešća mladih u društvu, te unaprijediti solidarnost među mladima i društvu (Stavovi mladih prema Evropskoj uniji i evropskim integracijama, De Facto, jul 2010)
8. Evropski fondovi podrške i finansijske pomoći koji potpomažu Crnoj Gori da uspostavi adekvatne sisteme podrške i standardizuje omladinsku politiku. Jako je važno ispitati da li novca fali s obzirom na konstantan diskontinuitet u namjeri da se poboljšaju stvari. Program IPA zvanično je stupio na snagu 1. januara 2007. godine. Okvirni sporazum između Vlade države korisnice i Komisije Evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori, u okviru sporvođenja IPA-e, potpisan je u Briselu, 05. novembra 2007. godine, i u Podgorici, 15. novembra 2007. godine. Okvirni sporazum usvojen je u Skupštini Crne Gore 26. decembra 2007. Godine (Gordana Đurović, IPA programi dostupno na sajtu Ekonomskog fakulteta u Podgorici)

Sve ovo služice kao dobra osnova za detaljno analiziranje stanja, pronalaženje najboljih rješenja za problematične oblasti omladinske politike kroz predlaganje uvođenja najboljih sistema komparativne evropske prakse. Evropska unija kroz novu Strategiju za mlade ali i kroz Program Garancije za mlade skrece pažnju crnogorskoj javnosti o potrebi uvođenja inovativnih i boljih rješenja za mlade.

Pregled istraživanja

Kada govorimo o omladinskoj politici Evropske unije ne možemo a da se ne osvrnemo na početak i razvojni put. Postoje dva glavna institucionalna konteksta za omladinsku politiku u Evropi: EU sa svojim izvršnim organima i Savjet Evrope. EU je dugo vremena imala samo ograničena zakonska ovlaštenja za preduzimanje radnji u vezi sa omladinskim politikama. Komisija Evropske unije predloživši novu EU Strategiju za mlade naglašava obavezu Komisije i svih država članica u pogledu te politike uz potpuno poštovanje načela supsidijarnosti (EU Strategija za mlade, SWD(2018)) Svi njeni prioriteti za mlade temelje se na pouzdanim izvorima podataka (Eurobarometar br.455; EUROSTAT.) Pravne propise utvrđuju organi članice države. Međutim, **Bijela knjiga o mladima iz 2001.** godine bila je ključna polazna tačka za evolutivni put omladinske politike koji je proizveo čvrst okvir za angažovanje između Evropske komisije i njenih država članica sa ciljem promovisanja procesa kreiranja **politike zasnovane na dokazima i „otvorenog metoda koordinacije“** (Schild et al. 2014, str. 140). Ambicija ova dva procesa je dvostruka: glavni cilj kreiranja politike zasnovane na dokazima je da se podstakne proces politike odozdo prema gore, da se integrišu zemlje članice u kreiranju politika na evropskom nivou, npr. od strane pozivanja nacionalnih predstavnika u političke ekspertske grupe ili istraživačke grupe (Decieuk 2016) **Osnovna svrha otvorenog metoda koordinacije** je strukturirati širenje zajedničkih evropskih ciljeva i smjernica kroz politike država članica. Dakle, centralni cilj ovih političkih procesa je usmjeravanje člana države EU prema zajedničkim i standardizovanim ciljevima i politikama. Ovo omogućava podsticanje procesa unakrsne oplodnje i međusobnog učenja (Heinen, Decieux, Willems, Murdock, 2019.)

Tokom poslednjih decenija, evropske institucije su tako razvile važan okvir za omladinsku politiku u Evropi. Osamdesetih i devedesetih godina dvadesetog vijeka, programi mobilnosti (Mladi za Evropu, 1988–1999; OMLADINA, 2000–2006; Mladi na djelu, od 2007) predstavljaju glavne političke akcije koje su preduzete u korist mladih od strane Evropske komisije. U narednim godinama omladinska politika EU je dalje razvijana, što se ogleda u strateškim i konceptualnim radovima objavljenim 2000. Sljedeća tri rada predstavljaju ključne dokumente za mlade EU:

1. **Bijela knjiga (The White Paper on a New Impetus for European Youth)** o novom podsticaju za evropsku omladinu (Komisija European Communities 2001) gurnula je evropsku omladinsku politiku ka četiri ključna teme: **učesće, informacije, volonterske usluge i bolje razumijevanje mladih**, a svi su imali za cilj da stave jači fokus na suštinsku brigu „aktivnog građanstva“ (Devlin 2010, str. 67)

2. **Evropski pakt za mlade (The European Youth Pact;** Komisija evropskih zajednica 2005) usvojena je nakon razmatranja Lisabonske strategije. Njegovi ciljevi prevazilaze i iz ciljeva Bijele knjige i obuhvataju tri glavna polja: **zapošljavanje i socijalna integracija; obrazovanje, obuka i mobilnost i usklađivanje radnog i porodičnog života.**

3. **Strategija EU za mlade (EU Strategy for Youth;** Komisija evropskih zajednica 2009) upućuje ciljevima Obnovljene društvene agende i definiše osam polja djelovanja. Savjet ministara za mlade je prihvatio ciljeve i postavio dva opšta cilja za saradnju u oblasti mladih, naime, stvoriti više i jednake mogućnosti za sve mlade ljude u **obrazovanju i na tržištu rada** i promovisati **aktivno građanstvo**, društvenu uključenost i **solidarnost** svih mladih ljudi.

Dalja istraživanja na polju omladinske politike zasnovana su na definisanju jasne klasifikacije i tipologije omladinskih politika koje se razlikuju od država do država članica EU. Istraživanja su razradila različite klasifikacije primjene pristupa omladinskoj politici kroz različite kriterijume. Pozivajući se na Esping-Andersenovu tipologiju režima blagostanja (1990), Walther (2006) predstavlja tipologiju **tranzicionih režima mladih za evropske zemlje.** Waltherova tipologija pokazuje kako su oblasti politike relevantne za tranziciju mladih i kako se razlikuju prema režimu tranzicije. Njegova klasifikacija režima uključuje različite kriterijume, od kojih je koncept

mladih, centralni kriterijum, pored raz ličitih pristupa politikama u pogledu škole, obuke, socijalne bezbjednosti i drugih. Walther (2006) razlikuje četiri različita tipa režimija: **univerzalistički, usredsređeni na zapošljavanje, liberalni i subzaštitni režimi**. Svaki režim odnosi se na specifično shvatanje mladih. U univerzalističkom režima kao što su Danska i Švedska, koncept mladih uključuje lični razvoj i građanstvo. Režimi usredsređeni na zapošljavanje koji postoje u zemljama kao što su Njemačka, Francuska i Holandija fokusiraju se na prilagođavanje društvenim položajima tokom omladinske faze. U liberalnim režimima, poput onih u Ujedinjenom Kraljevstvu (Velika Britanija) ili Irska, u fokusu je rana ekonomska nezavisnost. I konačno, u podzaštitnim režimima koji se nalaze u Italiji, Španiji i Portugalu, ne može se definisati poseban status (Heinen, Decieux, Willems, Murdock, 2019)

Wallace i Bendit (2009) analizirali su politike mladih u različitim evropskim zemljama i istakli vezu između percepcije mladih i politike. Oni klasifikuju zemlje određujući da li se mladi doživljavaju kao „problem” ili kao „resurs”. Pozivajući se na Esping-Andersen (1990), Wallace i Bendit (2009) razlikuju četiri modela omladinske politike: **univerzalistički model** (u zemljama kao što su Danska, Finska, Island, Norveška), **model zasnovan na zajednici** (u zemljama kao što su Irska, UK), **zaštitni model** (Austrija, Belgija, Njemačka, između ostalih), i na kraju a **centralizovani model** (u Grčkoj, Italiji, Portugalu i Španiji). U zemljama koje slijede model zasnovan na zajednici, mladi ljudi se vide kao ugroženi, a politike intervencije (npr. u vezi sa nezaposlenošću, zloupotrebom droga) su dominantne. Međutim, u zemljama koje slijede univerzalistički model, mladi se vide kao resurs, a fokus politike je na podsticanju samorazvoja. Kako se gleda na mlade ljude kao na resurs, snažan akcenat se stavlja na podsticajnu ulogu obrazovanja i obuke, ali i o neformalnim kompetencijama kao što su aktivno učešće i građanstvo mladih.

Autori Wallace i Bendit u naučnom članku *Youth Policies in Europe: Towards a Classification of Different Tendencies in Youth Policies in the European Union* govore o filozofiji intervencija koje su važne u razumijevanju različitih vrsta omladinske politike jer utiču na njihov pravac. Filozofije intervencije su razvijene istorijski iz različitih konteksta blagostanja kao i iz različitih tradicija omladinskih pokreta i različite institucionalne istorije mladih u svakoj zemlji (Wallace & Kovatcheva, 1998). Jedan poseban faktor koji razlikuje omladinske politike u različitim dijelovima Evrope je koncept mladih – stepen do kojeg se mladi ljudi vide kao problem ili kao resurs. U zemljama gdje se mladi

ljudi vide kao problem, fokus je na pitanjima kao što su nezaposlenost, beskućništvo, SIDA, zloupotreba droga i prevencija delinkvencije mladih. Ovo je slučaj u Velikoj Britaniji i Irskoj, na primjer, gdje su omladinske politike diskutovane u kontekstu socijalne isključenosti na nacionalnom nivou. Na lokalnom nivou, zabrinutost je često problem prevencije kriminala prije nego što se dogodi. U zemljama u kojima se mladi ljudi vide kao resurs, fokus je na mladima. Politike koje pomažu razvoju mladih ljudi kao resursa za sebe ili kao resursa za društvo u cjelini. Stoga se u ovim zemljama stavlja snažan naglasak na stimulisanje obrazovanja, obuke i posebno učešća mladih. Najbolji primjer ovakvog pristupa može se naći u nordijskim zemljama. U Danskoj i Švedskoj na mlade se gleda kao na ljudski i društveni resurs, definišući omladinu široko kao obuhvatanje cijele generacije mladih.

Međutim, mnoge zemlje ne spadaju lako u ove dvije kategorije. Dakle, možemo pronaći zemlje koje se oslanjaju na oba modela mladih kao resurs i kao problem. Uključuju se i zemlje u kojima se mladi vide kao mješavina resursa i problema u npr. Njemačkoj, Holandiji i Grčkoj. U ovim zemljama, glavna ciljna grupa je i omladina uopšte i posebne grupe mladih koje se mogu identifikovati kao problem (ili kao da imaju probleme). U Njemačkoj i Holandiji nalazimo i jedne i druge modele jer „mladost” pokriva veoma široku starosnu grupu. Otuda za djecu (a oni

su uključeni zajedno sa mladima) postoji tendencija da se na njih gleda kao na potrebu zaštite, dok je za starije maloljetnike vjerovatnije da će se posmatrati kao resurs (Wallace, Bendit, 2009) Dodatni faktor diferencijacije u filozofijama intervencije su glavni ciljevi omladinske politike. Jedan od glavnih ciljeva omladinske politike i u nordijskim zemljama i u zemljama južne Evrope je promocija mladih i autonomija. U nordijskim zemljama, mladi su prilično nezavisni od svojih porodice, budući da imaju tendenciju da napuste dom i žive samostalno relativno mladi u poređenju sa drugim evropskim regionima (Iacovou, 2002) Međutim, u južnoevropskim zemljama o autonomiji mladih dolazi se iz drugog pravca. U ovim zemljama postoji duga zavisnost od porodice i većina mladih ljudi žive kod kuće. Jedan od načina na koji je politika za mlade (naročito u Španiji) pokušala u posljednje vrijeme da se suprotstavi dugotrajnoj zavisnosti mladih od njihovih porodica bila je promocija fleksibilizacije određenih segmenata tržišta rada u cilju smanjenja nezaposlenosti mladih. I u Španiji i Portugalu postoje mjere za obezbjeđivanje pristupačnog stanovanja za mlade van roditeljskog doma. Otuda koliki je stepen autonomije mladih i šta to zapravo znači u praksi je relativno i u zavisnosti od toga iz kog dijela Evrope krecemo (Wallace, Bendit, 2009)

Osvrnuvši se na definisane tipologije omladinske politike u Evropi važno je uporediti i crnogorski omladinski sistem na način da kroz identifikaciju određenih indikatora koji su dati i u Priručniku Savjeta Evrope za pravilno kreiranje nacionalnih strategija (Denstad, *Youth Policy Manuel, How to develop a national youth strategy*, 2009) olakšaju proces kategorizacije crnogorske omladinske politike. Indikatori dati u navedenom priručniku tiču se: postojećih organizacija za mlade, nadležnosti relevantnih aktera (državni, civilni sektor), mladi kao problem/rješenje, omladinska participacija kao i učešće u procesima donošenja odluka, zaposlenje, pristupi različitim oblicima obrazovanja (formalno/neformalno/informalno) cross-sectoral i integrativni pristupi omladinske politike, odvojenost budžeta, postojanost veze između lokalnog, regionalnog i nacionalnog nivoa – jačanje decentralizacije omladinskih politika, solidarnost među mladima.

Jedan od glavnih ciljeva koji proizlazi iz uporedne analize omladinskih politika jeste **političko i društveno učešće**. To je u velikoj mjeri bio cilj svim regionima Evrope, ali stvarni obim političkog učešća mladih je veoma varijabilan, u rasponu od veoma visokog u nordijskim zemljama do veoma niskog na Jugu i Istoku. U kojoj mjeri su, na primjer, Omladinski savjeti razvijeni i ko se u njih uključuje prilično je promjenljivo. Opet, dok učešće mladih u njihovim društvima kao aktivnih građana može biti opšti cilj politike, razvoj civilnog društva i političkih partija kroz koje oni mogu biti aktivni je veoma nestabilna, kao i sam obim njihovog učešća (Spanning et al., 2000; Kovačeva, 2002).

Dok u nekim zemljama postoji bunar uspostavljene tradicije omladinskih organizacija (npr. Njemačka i Austrija), u drugim zemljama takve organizacije jedva da postoje (kao u južnoevropskim zemljama) Čak i u onim zemljama u kojima omladinske organizacije postoje, samo neki mladi se uključuju dok se mnogi drže podalje. Učešće mladih je nešto mnogo šire od jednostavnog pridruživanja organizacijama. Takođe se tiče stilova života i novih društvenih pokreta kao što su prava životinja, ekološki pokreti, oblici potrošačkog aktivizma i tako dalje. Sve više, to može značiti elektronsko umrežavanje i mobilizaciju. Otuda i koncept društvenog aktivizma, a političko učešće treba proširiti kako bi uključili dodatni mehanizmi omladinskog aktivizma (Wallace, Bendit, 2009)

Postoji niz varijacija u načinu na koji je omladinski sektor organizovan. U nekim zemljama postoji posebno ministarstvo ili direkcija za mlade, a u drugim zemljama omladinske politike mogu se naći rastrkane po brojnim ministarstvima ili agencijama, bez posebne odgovornosti za mlade. U nekim zemljama omladinske politike su decentralizovane, a u drugima više centralizovane. Zemlje u Evropi mogu se razlikovati prema tome da li imaju veći ili manji sektor mladih. Zemlje sa velikim omladinskim sektorom, gdje je prvenstveno koncentrisana omladinska politika u granicama dobro definisanog i dobro organizovanog skupa institucija

obuhvataju Austriju, Luksemburg, Lihtenštajn, Njemačku. Na primjer, u Austriji postoji Ministarstvo za mlade (zajedno sa nekoliko drugih oblasti blagostanje – tj. „Mladi i generacije“ koje obuhvataju i porodice). Postoji a omladinski istraživački institut odgovoran za sprovođenje istraživanja mladih i održavanje biblioteka, koja se može pozvati da pravi izvještaje ili komentare za vlade o pitanjima i politici mladih. Pored toga tu je i kišobran organizacija koja okuplja sve omladinske organizacije i većinu mladih, sektor je decentralizovan na različite federalne regione. Njemačka, koja ima još obimniju i bolju strukturu resursa, uključujući institut za mlade sa velikim timovima istraživača. Zemlje gdje uglavnom postoji manji omladinski sektor koji je djelimično raspršen uključuje Holandiju, Belgiju, Irsku, Finsku, Švedsku i Norvešku. To znači da odgovornost za pitanja mladih leži u različitim ministarstvima i organizacijama. Zemlje u kojima uopšte ne postoji poseban omladinski sektor, ali je politika razbijena na druge administrativne sektore bez koordinacionog centra bi bila Velika Britanija, Island i Danska. Treba napomenuti da u Velikoj Britaniji sada postoji više koordinacije omladinskih politika zbog inicijativa iz Social Exclusion Unit-a koji ima za cilj da koordiniše različite oblasti omladinske politike. Štaviše, u Škotskoj i Velsu postoji razvijenija strategija za omladinske politike nego u Engleskoj (Wallace and Bendit, 2009)

Drugi faktor u organizaciji omladinskih politika su **javne institucije** koje su odgovorne za omladinsku politiku. Još jednom, možemo razlikovati nekoliko obrazaca. Prije svega, to su zemlje sa specijalizovanim ministarstvima za mlade i omladinu - direkcija (ili slična administrativna struktura) i ova grupa uključuje Njemačku, Austriju, Luksemburg i Lihtenštajn. Drugo, postoje zemlje u kojima je politika dodjeljena jednom ministarstvu i gdje se o pitanjima mladih bavi direkcija. Ova grupa se sastoji od Švedske, Irske, Portugala, Grčke, Španije, Belgija, Finske, Norveške. Treće, postoje zemlje sa direkcijom za mlade, ali gdje je odgovornost za pitanja mladih podijeljena među više ministarstava. U ovu grupu spada samo Holandija. Četvrto, postoje zemlje gde se politike za mlade koordiniraju između nekoliko ministarstava, ali gdje nema uprave za mlade (ili sličan organ). Ovakva je situacija u Danskoj. Konačno, postoje zemlje bez direkcije za mlade i u kojima omladinske politike nisu iskoordinisane među različitim ministarstvima. Ova situacija se odnosi na UK i na Island. Tri od pet nordijskih zemalja imaju ministarstva i direkcije za mlade, dok Island i Danska nemaju. U Velikoj Britaniji i Irskoj politike za mlade su uglavnom decentralizovane, ali Irska ima Ministarstvo za mlade a i direkciju za mlade. U zemljama srednje Evrope, kao što su Njemačka i Austrija, politike za mlade su dobro uspostavljene i postoji jaka zastupljenost ministarstava za mlade i na lokalnim i nacionalnim nivoima.

U zemljama južne Evrope, uglavnom postoje ministarstva za mlade i direkcije za mlade na centralnom nivou (sa izuzetkom Italije) (Wallace and Bendit., 2009)

Razmatrana je i filozofija intervencije u smislu pitanja i problema koji su smatrani važnim u svakoj zemlji. U nordijskim zemljama glavno pitanje je bilo učešće mladih u društvu i kako ih pretvoriti u aktivne građane i resurs društva. U većini zemalja postoji zabrinutost zbog produženje omladinske

faze koja kao rezultat povećanja nivoa obrazovanja i obuka, **nezaposlenost**, promijenljivo finansiranje obrazovanja, sve veći troškovi napuštanje kuće, odlaganje porodičnih tranzicija i tako dalje dovode do njegovog produženje. Isti trendovi su vidljivi i drugdje, ali u Velikoj Britaniji ovaj trend je u suprotnosti sa očekivanjima mnogih roditelja (posebno onih iz radničke klase) što dovodi do porodičnih tenzija, a ponekad i beskućništva (Jones, O'Sullivan & Rouse, 2006). U nordijskim zemljama integracija politika za podršku porodicama, obrazovanje i zapošljavanje znače da to više nije problem za porodice već nešto što država podržava. U evropskim zemljama usredsređenim na porodicu kao što su Njemačka, Austrija, Holandija ili čak regioni Mediterana, stalna podrška mladih od strane porodica takođe dovodi do produženja zavisnosti, ali to je više problem za mlade ljude

koji nisu u mogućnosti da napuste dom nego za same porodice. Na jugu, nasuprot tome, socijalna isključenost jeste ne samo da se fokusira na nezaposlenost, već i na problem beskućništva, problematične tranzicije i tako dalje (Leccardi & Ruspini, 2006). Alternativno, u zemljama kao što je Holandija, nezaposlenost mladih, ali i povremeni rad je često nešto čemu student pribjegavaju kako bi isfinansirali studije, ali taj rad ne uključuje konkretan tržišni rad. (Bradley & van Hoof, 2005). Društvena isključenost i nezaposlenost omladine je problem u zemljama kao što su Rumunija i Bugarska. Dakle, iako slični problemi nezaposlenosti, odlazak iz porodičnog doma, pristup tržištu rada, socijalna isključenost mladih, etničkih manjina i tako dalje se u većoj ili manjoj mjeri suočavaju sa svim evropskim zemljama ali je obim ovih problema i količinu pažnje koju privlače politike promijenjiva.

U istraživačkom radu *No Country for Young People, Youth Labour Market Problems in Europe*, navode se par država koje se sistemski razlikuju u odnosu na pitanje zaposlenosti/nezaposlenosti mladih. Njemačka je predstavnic dobro uspostavljenih omladinskih politika, što je rezultiralo i činjenicom da je u 2005. godini imala rekordnu stopu nezaposlenosti sa 620 132 nezaposlenih mladih da bi tu brojku smanjila do 2013. na 276 278. Stopa nezaposlenosti u Njemačkoj u 2020. godini iznosi 7.5% što i dalje predstavlja najnižu stopu u Evropskoj uniji (EUROSTAT, European Labour Force Survey)

Niska stopa nezaposlenosti mladih u Njemačkoj posljedica je tranzicije u stručnoj oblasti koja pomaže mladima sa nižim kompetencijama. Stručna obuka (vocational training) je u ranijim godinama kod mladih zastupljena što doprinosi njihovim kasnijim tržišnim konekcijama. Pored Njemačke, u ovom statusu uživa i Austrija. Zanimljiva je i karakteristika njemačke nezaposlenosti mladih i dužina trajanja iste. U 2011. podaci pokazuju da je prosječno trajanje nezaposlenosti od 13,6 nedelja za one mlađe od 25 godina, a od 34,6 nedelja do 49,3 za one od 25+ (The Sociology of Social Problems, Chapter 1, 2019)

Kada je riječ o Švedskoj, a nju uzimamo za primjer kao jedne od predstavnica nordijskih zemalja koje važe za najbolje utemeljene socijalne sisteme u konkretnom slučaju omladinske sisteme, podaci svjedoče o visokoj stopi nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti mladih iznosi 23,9% (EUROSTAT, European Labour Force Survey) što predstavlja jednu od većih stopa u Evropskoj uniji ne računajući mediteranske zemlje koje prednjače u ovim ciframa. Kod Šveđana nailazimo na visokom broju mladih koji se nalaze na privremene ugovore o radu, ugovore na određeno vrijeme, ali i na nisko trajanje nezaposlenosti gdje je u 2013. godini izmjereno trajanje ispod jednog mjeseca.

Karakteristika švedskog sistema je u visokom prilivu nezaposlenih mladih, ali su kratki periodi njihovog zadržavanja u tom socijalnom položaju (brži je izlazak iz sistema nezaposlenosti, nema karakteristiku dugotrajnosti) Relativno kasnije uključivanje u sisteme visokog obrazovanja, neaktivnost mladih nakon završetka srednje škole, nerazvijenost sistema šegrtovanja kao u Danskoj, slaba komunikacija sa poslodavcima, kao i loši PISA testovi u obrazovanju za razliku od Finske koja se može pohvaliti pozitivnim rezultatima, neke su od karakteristika sistema u Švedskoj. Kada je riječ o obrazovanju, u Njemačkoj je 2014. godine uvedeno besplatno javno visoko obrazovanje, što takođe dosta pomaže mladima u daljoj uključenosti u društvene tokove (The Sociology of Social Problems, Chapter 1, 2019)

Iako se čini da potražnja za 'mozgom' i mobilnošću preovlađuje, budućnost više nije predstavljena u smislu globalnog brzog rasta i inovacija, čak i u dokumentima o mobilnosti. Zabrinutost zbog starenja stanovništva, sve veće nezaposlenost, a i rizična omladina koja održava zabrinutost „stare ekonomije“ u životu. Nova karakteristika može biti da se privatni sektor vidi kao stručnjak za potrebe mladih ljudi prilikom zapošljavanja (Robertson i Dale 2013). Ovi problemi se uglavnom rješavaju na nacionalnom nivou, iako brige dijele mnoge zemlje EU. U Finskoj, najjasniji primjer zabrinutosti da mladi ljudi dobiju pravo obrazovanje je dokument Ministarstva finansija (2010) Tržišta rada mladih: može li se i kako povećati zapošljavanje

mladih? To je odgovor na pomenutu inicijativu EU iz 2008. godine *Nove vještine za nova radna mjesta*, a problem nedostatka radne snage rješava na nešto drugačiji način nego *Mladi u pokretu* EK. Nove vještine za nova radna mjesta imaju za cilj da poboljšaju predviđanje budućih potreba za vještinama, da razviju bolju usklađenost između vještina i potreba tržišta rada, i premosti jaz između obrazovanja i posla. U svom engleskom sažetku dokument EK iz 2008. *Nove vještine za nova radna mjesta* navodi da analizira situaciju zapošljavanja mladih i procijenjuje trenutne i nove mjere tržišta rada i obrazovne politike, namijenjene podršci zapošljavanju mladih (Ministarstvo finansija 2010). Prema dokumentu, postoje četiri glavne prepreke za integraciju mladih ljudi na tržište rada: (1) **napuštanje osnovnog obrazovanja**, (2) **suspenzije i nezavršetak obrazovanja**, (3) **placeni rad tokom školovanja, što produžava vreme završetka** i (4) **odnos obrazovanja i lokacije sa zaposlenjem**. U kontekstu mobilnosti, zabrinutost da se obrazovanje završi na vrijeme predstavlja se kao pogrešno shvatanje (Nikunen, 2016)

Garancija za mlade je društvena inovacija u kojoj su rana intervencija i aktivacija ključne (EK 2013). Zanimljivo, čini se da je diskurs marginalizacije oteo tradicionalno oruđa omladinskog rada. U kontekstu marginalizacije, radionice i drugi oblici omladinskog rada izgledaju kao oblici aktivacije. Ova fluktuacija nije nova ili iznenađujuća. Tokom svoje istorije, finski omladinski rad je uvijek nosio različita značenja, ciljeve i funkcije, odražavajući hegemonističke ideologije tog vremena (Nieminen 2013). Ministarstvo Finske nudi stručnu obuku mladim ljudima koji su nezaposleni i nemaju stručnu spremu nakon osnovnog obrazovanja ili više srednje škole. Agenti koji nude programe šegrtovanja nude i više resursa, kao i omladinske radionice i omladinski terenski radnici koji takođe doprinose bržoj društvenoj uključenosti mladih u Finskoj (Nikunen, 2016)

Za potrebe boljeg razumijevanja termina koji se provlače kroz rad, iste ćemo citirati iz najznačajnijih strateških dokumenata za mlade u Crnoj Gori. Na taj način legitimisemo korišćenu terminologiju

“Građanska participacija i djelovanje podrazumijevaju da građani imaju prava, sredstva, prostor i priliku – a tamo gde je to potrebno, i podršku – da učestvuju u odlukama i utiču na njih i da se uključuju u postupke i aktivnosti kako bi doprinosili izgradnji boljeg društva.” (*Izmjenjena i dopunjena Evropska povelja o participaciji mladih u lokalnom i regionalnom životu 2003*)

“Aktivizam znači pozitivnu aktivnost individue ili grupe koja je usmjerena zajedničkom cilju, a utiče na širi proces društvene promjene, za bolje društvo, mir, jednakost i pravdu. Aktivizam mladih u zajednici osnažuje mlade ljude da postanu građani koji su spremni, vješti i svjesni svoje odgovornosti, snage i moći da utiču na društvo kojeg su dio“ (*Nacionalni plan akcije za mlade 2006-2011*)

U Strategiji za mlade za period 2017 -2021 spominju se *dvostruke tranzicije* usko vezane za pitanja jačanja učešća mladih u društvenom životu. **Socijalna** tranzicija, a može se slobodno dodati i **politička** koja predstavlja prelazak iz nedemokratskih sistema u sistem parlametarne demokratije i druga, **razvojna** tranzicija koja govori o prelasku iz djetinjstva u odraslo doba. O drugoj bi se moglo govoriti i iz konteksta prelaska iz sistema obrazovanja u sisteme zaposlenja. Omladinska participacija predstavlja društveni angažman i aktivizam mladih, aktivno učešće mladih u rješavanju za njih relevantnih pitanja i donošenju odluka kako u lokalnim zajednicama tako i na državnom nivou. Taj društveni angažman ostvaruje se kroz rad u političkim partijama, organizacijama civilnog društva, samostalnim omladinskim udruženjima ili kroz neki drugi oblik formalnog ili neformalnog građanskog udruženja ili putem volonterskog rada. *Propisano učešće* kroz mehanizme i u prilikama koje nudi i traži Vlada (javne rasprave i konsultacije, učešće u radnim grupama, savjetima i sl.) i *Samoinicijativno* – ono učešće građana koje dolazi od samih građana, tj. na njihovu inicijativu. S tim u vezi, treba voditi računa o tome da se uvaži i podstiču i oblici učešća građana/mladih koje oni sami iniciraju. Dalje, građani a posebno mladi nijesu dovoljno upoznati s formalnim načinima participacije, a i kad jesu, nijesu im prijemčivi (Strategija za mlade 2017-2021)

Nadovezujući se na prethodan pasus važno je i istaći rezultate iz prethodno odrađenih istraživanja kao što je slučaj sa Studijom o mladima u Crnoj Gori (2018-2019) koja ukazuje na to da mladi slabo učestvuju u nekonvencionalnim oblicima društvene participacije, dok mladi sa pravom glasa (konvencionalni oblik političke participacije) češće glasaju i odazivaju se glasanju i to njih 54,9%. Migracije mladih koje možemo povezati za mobilnošću koju zagovara EU kroz svoje programe rzmjene studenata ukazuju na zabrinutost jer u Crnoj Gori u 2018. samo njih 7,2% studira u inostranstvu dok 92,8% to ne čini. 50,7% mladih ima želju da emigrira. Prioritetne oblasti za mlade u Crnoj Gori predstavljaju pitanja smanjenja nezaposlenosti (89,1%) i ekonomski rast i razvoj (79,7%) Povjerenje u institucije kao preduslov stabilnosti političkog sistema u cjelini je važan preduslov za napredak svakog društva. U navedenoj Studiji 11,4% ima povjerenje u EU, 6,2% prilično povjerenje, kao i 23,2% donekle ima povjerenje, što u konačnosti predstavlja pozitivne rezultate kada je legitimitet Evropske unije kod mladih u pitanju (Studija o mladima, 2018)

Nadovezujući se na srodno istraživanje *Stavovi mladih prema Evropskoj uniji i evropskim integracijama* koje je sprovedeno u julu 2010. godine, govori o 67,3% mladih koji podržavaju članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji (De Facto Consultancy, 2010)

U Strategiji za mlade 2017-2021 u odjeljku mladi i zapošljavanje istuču se izazovi za samozaposlenje i to: nedostatak finansijskih sredstava – 30,8%; konkurencija na tržištu rada 31,1%; nedostatak stručnosti i zakonska regulative. Njih 54% je odgovorilo da je nemoguće uticati na odluke u društvu. Što se volonterskog rada tiče i nekonvencionalne omladinske participacije 84,1% građana uopšte se ne bavi volonterskim radom (Strategija za mlade, 2018)

Pregledom stanja u Crnoj Gori olakšavamo proces svrstavanja crnogorske omladinske politike u već postojeće evropske sisteme. Zbog toga je značajno predstaviti ne samo rezultate istraživanja koji su sprovedeni u prethodnom periodu već postoji potreba za utvrđivanjem institucionalnog i pravnog domena. Najbolji pregled stanja dat je u zvaničnom dokumentu 42. Vlade Crne Gore o *Mjerama za mlade: Programu podrške za zapošljavanje u 2022. godini*. Ovim dokumentom ne samo da su istaknuti koraci i naponi Crne Gore ka rješavanju ovog pitanja, već je i priloženo šta se konkretno treba uraditi kako bi se obaveze prema EU i Inicijativi *Garancija za mlade* ispunile. Prije negoli pristupimo detaljnijoj analizi stanja u Crnoj Gori važno je naznačiti šta je *Garancija za mlade* Evropske unije.

Garancija za mlade u EU uspostavljena je preporukom Savjeta od 22. aprila 2013. godine i od tada ima snažnu političku podršku za svoju implementaciju. Evropski savjet je tokom samita koji je održan u junu 2013. godine podržao *Garanciju za mlade* kao odgovor na ekonomsku krizu, nakon čega je zaključcima od 15. decembra 2016. godine zatraženo da se ona nastavi. *Garanciju za mlade* je u evropskim zemljama pokrenula Evropske komisija 2013. godine, a osnažena je 2020. godine kao politička obaveza svih država članica Evropske unije kako bi sve osobe mlade od 30 godina dobile kvalitetnu ponudu za:

- Posao;
- Mogućnost daljeg školovanja;
- Stažiranje ili
- Pripravnički staž u roku od četiri mjeseca od završetka formalnog obrazovanja ili gubitka radnog mjesta;

Sjeverna Makedonija je prva ekonomija na Zapadnom Balkanu koja je 2018. godine uvela mjere za realizaciju aktivnosti koje proističu iz *Garancije za mlade*. U periodu između 2017. do 2019. godine došlo je do smanjenja udjela dugočne nezaposlenosti mladih osoba od skoro 8.9% (Youth-Employment-leaflet, pogledati sajt EU) Tokom prethodne privredne recesije 2013, stopa nezaposlenosti mladih (u dobi od 15 godina do 24 godine) iznosila je 24,4 % u Uniji (što je povećanje u odnosu na 16 % u 2008) te više od 50 % u nekim državama članicama, dok je u skupini NEET bilo 6,5 milijuna osoba u dobi od 15 godina do 24 godine. Kao odgovor na to,

u martu 2013. donesena je Preporuka Vijeća o uspostavi *Garancije za mlade*. Radi se o važnom koordinisanom odgovoru na nivou Unije na izazove s kojima se mladi suočavaju, koji se temelji na intervencijama obrazovne politike i aktivne politike u vezi s tržištima rada u državama članicama. U Preporuci Vijeća iz 2013. o uspostavi *Garancije za mlade* države članice preuzele su obavezu osigurati da sve osobe mlađe od 25 godina dobiju kvalitetnu ponudu za posao, nastavak obrazovanja ili pripravništvo u roku od četiri mjeseca otkad su postali nezaposleni ili napustili formalno obrazovanje. Proširenjem raspona dobi kako bi se uključilo mlade u dobi od 25 do 29 godina uzima se u obzir i to da prelasci iz škole na posao i održivo uključivanje na tržište rada traju duže zbog promjenjive prirode rada, produljenih razdoblja provedenih u obrazovnom sistemu i vještina za kojima vlada potražnja. Važno je prepoznati da će privredni pad uzrokovan pandemijom bolesti COVID-19 dovesti do toga da će znatan udio osoba u dobi od 25 do 29 godina postati nezaposlen i da će im biti potrebna podrška. Garancija za mlade usklađuje se i s mjerama i programima država članica koji se odnose na mlade, a opšte su dostupni mladima u dobi od 15 do 29 godina (Preporuka Vijeća Evropske unije, 2020)

U julu 2021. Godine Crna Gora se na ministarskom sastanku, zajedno sa zemljama Zapadnog Balkana obavezala na uvođenje *Garancija za mlade*. Uključujući se u process Crna Gora zauzvrat dobija svu finansijsku, tehničku i strukturnu podršku Evropske komisije i svih njenih institucija i agencija kao i Međunarodne organizacija rada. Početkom 2022. godine Crna Gora je tek na početku sa implementacijom, a cjelokupnu koordinaciju preuzima Ministarstvo ekonomskog razvoja. Međuresorni Radni tim za uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori okuplja predstavnike Ministarstva ekonomskog razvoja, Zavoda za zapošljavanje, Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, Uprave za sport i mlade, Centra za socijalni rad, nevladinih organizacija relevantnih za navedenu oblast kao i predstavnici sindikata i poslodavaca. Od velike važnosti izdvaja se i Ekonomsko-investicioni plan za Zapadni Balkan iz oktobra 2020. godine čija vrijednost iznosi devet milijardi eura za dalju implementaciju programa. Sprovođenje programa planirano je kroz IPA III za programski period 2023-2024. (Mjere za mlade, Vlada Crne Gore, 2022)

Udio mladih iz NEET kategorije u 2020. Godini iznosio je 26,6%, dok je po podacima Zavoda za zapošljavanje nezaposlenost mladih registrovana 2021. godine iznosila 21,3%. Prosječno trajanje tranzicije iz sistema obrazovanja na tržište rada iznosi dvije godine (20,8 mjeseci) što predstavlja prepreku ekonomskom rastu (Mjere za mlade, Vlada Crne Gore, 2022)

Više od sedam godina nije završen proces institucionalizacije i sistematizacije radnih mjesta u Crnoj Gori kada je u pitanju omladinska politika. Resursni kapaciteti institucija koje se na državnom nivou bave pitanjima mladih su nedovoljni. Politička volja da se problematika mladih riješava na adekvatan i državnički način izostaje. Zakon o mladima koji svoju pravnu snagu dobija tek 2019. godine dokazuje tezu da su mladi važni samo u deklarativnom smislu. Raspon od prvog strateškog dokumenta 2006. godine pa do prvog Zakona o mladima je 13 godina, a ako bismo krenuli u detaljniju analizu najvažnijeg i najsnažnijeg po pravnoj snazi pravnog akta, naišli bi na mnoge nedostatke. Prvenstveno na one suštinske i pragmatične. U Zakonu se jasno izdvajaju nevladine organizacije kojima se ovim zakonom olakšava rad u sferi omladinske politike, dok suštinska prava nisu uređena ovim zakonom. Pitanja mladih se svake četiri godine premještaju sa nadležnosti uprava na direktorijate i obratno. Gubi se sufiks *mladih* pri nadležnoj instituciji. Zanimanja koja su usko specifikovana za rad sa mladima su nedovoljno zastupljena i marginalizovana. Sva snaga je u nevladinim organizacijama, dok država čuti.

Cilj i hipoteze

Uvijek kada se rade kvalitativna istraživanja teži se dubinskom razumijevanju postavljene istraživačke problematike. Izbjegava se generalizacija i oslobađamo se obaveze definisanja uzročno-posljedičnih veza. Započinjući istraživački proces, istraživač bi trebao da ponudi nešto novo akademskoj zajednici.

Opšti cilj a ujedno i motiv ovog rada je *dobijanje dubinske akademske studije omladinske politike Crne Gore uz komparativnu analizu omladinskih politika država članica EU*, što će služiti Crnoj Gori u daljim integracionim procesima (samim tim što se postiže efekat unifikacije i standardizacije omladinskih politika) i ne samo tome već bi bila i prva akademska studija omladinske politike koja je rađena u Crnoj Gori.

Posebni ciljevi jesu:

1. Definisanje i tipologizacija omladinske politike Crne Gore po uzoru na države članice EU;
2. Kritički osvrt na postojeću dokumentaciju i institucionalno uređenje omladinske politike CG;
3. Definisanje i analiza svih relevantnih indikatora koji govore o uspjehu/neuspjehu omladinske politike CG;
4. Uključivanje svih relevantnih aktera u CG po ovom pitanju i analiza njihovih stavova, očekivanja, percepcija;
5. Uporedna analiza i studije slučaja u odnosu na pozitivnu praksu omladinske politike Evropske unije;
6. Jasno ponuđene smjernice u kom pravcu Crna Gora treba da ide kada su politike za mlade u pitanju;
7. Saznanja o tome kako se troše finansijski resursi evropskih fondova predodređeni za kreiranje boljih sistema za podršku crnogorskoj omladinskoj politici;

Kada je riječ o hipotezama, u kvalitativnim istraživanjima bismo više govorili o definisanju tema. Hipoteze mogu biti različitog nivoa operacionalizacije, u kvalitativnim istraživanjima npr. imamo tzv. **istraživačke ili supstancijalne hipoteze** koje su **manje konkretne**, u kvantitativnim imamo operacionalizovane, mjerljive ili statističke hipoteze (Corbetta, Piergiorgio, 2003)

Hipoteze rada su:

H1: Omladinska politika Crne Gore pripada mješovitom tipu evropskih omladinskih politika (liberalni i subzaštitni sistem)

H2: Percepcije i stavovi mladih o aktuelnom Zakonu o mladima su negativno konceptualizovani.

H3: Crna Gora nema finansijsku mogućnost da adekvatnije i bolje uspostavi sistem omladinske politike na državnom nivou.

Materijali, metode i plan istraživanja

Što se tiče postavke plana organizacije rada izvršena je podjela na tri velike cjeline, i to:

1. Teorijski uvod u tezu (utvrđivanje postojećih sistema omladinske politike, indikatori procjene uspješnosti omladinskih politika u EU i Crnoj Gori);
2. Istraživački dio koji uključuje kvalitativne istraživačke metode za procjenu stavova, očekivanja, analizu javnih politika i pravnih akata iz oblasti omladinske politike kao i upoznavanje sa korišćenjem EU fondova za ove namjene;

3. Pozitivna praksa Evropske unije (komparativna analiza u odnosu na Crnu Goru) sa jasnim smjernicama i preporukama za dalje korake;

Ovo je važno za utvrditi kako bismo dalje mogli obrazložiti tehniku rada u kvalitativnom istraživanju. Kad je riječ o kvalitativnim istraživanjima teorijski okvir je otvoren, interaktivan i induktivan proces što znači da opservacija prethodi teoriji. Funkcija literature je pomoćna. Koncept rada je otvoren, i zavisi od procesa rada. Odnos sa okolinom je naturalistički. Objekti analize jesu ispitanici sa ciljem objašnjenja i dubinskog razumijevanja ispitanika. Opseg rezultata u kvalitativnim istraživanjima je konkretizacija (Corbetta, Piergiorgio, 2003)

Kvalitativna istraživanja se uglavnom fokusiraju na pojedince uz uvažavanje njihove intencionalnosti i akcionog kapaciteta. Njima treba da se prikaže kako to svijet izgleda u očima pojedinaca koji taj svijet sačinjavaju, kakva značenja oni daju društvenim fenomenima, kao i kakva značenja za njih same ima njihovo vlastito ponašanje. Ukratko, kvalitativan pristup dominantno, ne i nužno, počiva na ontološkoj pretpostavci da se društvo sastoji od pojedinaca, te da su pojedinci jedinica i mjera 'istine' o društvu. Kvalitativni pristup izražava sebe kroz kritiku i suprotnost u odnosu na kvantitativni pristup. Osnovne teze ove kritike jesu (Bešić, 2019):

- društvo ontološki razlikuje od prirode;
- da u društvu ne postoje uzročno-posledične veze;
- da se društveni fenomeni ne mogu mjeriti;

Stoga, cilj kvalitativnog pristupa nije determinizam i generalizacija. Cilj je, naprotiv, da se društveni fenomeni istraže u vlastitim specifičnostima i njihovom autentičnom okruženju, tj. onakvi kakvi jesu u realnom društvenom životu (Bešić, 2019)

Za potrebe ovog rada kao što je naznačeno koristiće se tehnike i pristupi karakteristični za kvalitativna istraživanja i to:

1. **Individulani intervju** - Intervju, za razliku od ankete, omogućava nam da na jedan ekstenzivniji način, bez striktnih zatvorenih pitanja razgovaramo sa ispitanicima. U tom razgovoru ispitanicima dozvoljavamo da ekstenzivnije i informativnije govore o određenom pitanju i temi. Ova ekstenzivnost njihovih narativa omogućava nam da dođemo do velike količine informacija, koja na jedan detaljniji i temeljniji način opisuje fenomen koji je predmet našeg istraživanja. Uzimaju se informacije od ispitanika koje se tiču opisa određenih društvenih procesa, sa ciljem da naučnim iskazima opišemo određene fenomene, njihov nastanak, genealogiju i društveni značaj. Sve ovo poslužiće boljem razumijevanju stavova i svih relevantnih aktera na temu razvijenosti, dostupnosti, praktičnosti, omladinskih servisa u crnoj Gori.
2. **Fokus grupa** – ili grupni intervju rađen sa ciljem dubljeg razumijevanja gledišta mladih po pitanju servisa omladinske politike. Tim putem jasnije se vidi grupna dinamika povodom nekog pitanja, utvrđuju se različita stanovišta, saznaju se različita značenja za aktere grzpnog intervjuja. Sagledavaju se bolje društveni konteksti iz perspektive ispitanika, otkrivaju se obrasci ponašanja, a i služi za verifikaciju određenog naučnog saznanja. U konkretnom istraživanju, fokus grupa će poslužiti konceptualizaciji dobijenih nalaza mišljenja mladih u odnosu na *Zakon o mladima*.
3. **Analiza sadržaja** – ovom metodom želi se ispitati relevantna literature za odabranu temu (domaća i strana) – knjige, časopisi, naučni članci, zvanična pravna dokumenta, itd.

Analizu sadržaja će biti strukturiranu duhu kritičke teorije, dakle, tako da se analizom sadržaja kritički odnosimo prema načinu na koji je nešto predstavljeno ili konstruisano.

Pored ovoga, težiće se i deskriptivnoj analizi sadržaja, programskih dokumenata i zakonodavnog okvira.

4. **Analiza diskursa** - Diskurs predstavlja u jeziku izražen skup ideja i kategorija čije se značenje konstruiše i reprodukuje u određenim društvenopolitičkim i istorijskim okolnostima. Osnovna funkcija diskursa nije da imenuje stvarnost, već da je označi, da je definiše, da ukaže na nju i diriguje akterima kako tu stvarnost da percipiraju. Jezik je, pritom, samo važno sredstvo kojim se ovaj cilj postiže. Jedan od načina da razumijemo diskurs. Ovo bi značilo da stvarnost, po sebi, ne postoji, već da je ona način na koji je vidimo i doživljavamo. Riječi od kojih se sastoje iskazi, kao i sam način na koji su formulisani, u sebi kriju diskurs, a to su integrisane vrijednosti, ideali, uverenja i ideologije koji usmjeravaju pojedince da stvaraju značenja na osnovu kojih uređuju svoja ponašanja (Wodak, 1989) Kroz rad će se analizirati govor i javni nastup donosilaca odluka, javnih zvaničnika, predstavnika civilnog društva i mladih koji će biti reprezentanti komplementarnosti rečenog i urađenog (a sve ovo je bitno zbog budućnosti razvoja omladinske politike u Crnoj Gori.)
5. **Strukturalno-funkcionalistički metod** - ovaj metod je važan ukoliko želimo da sagledamo djelovanje države kao cjeline ali i odnos pojedinih njenih dijelova sistema. Posebno važan u segmentu ispitivanja finansijskih mogućnosti države za sprovođenje evropskih inicijativa za bolju mobilnost i participaciju mladih.
6. **Metod studije slučaja** – u jednom dijelu ćemo se pozabaviti i posebnim sistemima omladinske politike pojedinih država članica Evropske unije. Ovo je važno jer će se izvršiti tipologizacija omladinske politike Crne Gore u odnosu na već postojeću evropsku tipologiju omladinskih politika.

Kada je riječ o materijalima, prikupiće se relevantna literatura po pitanju omladinske politike Crne Gore i Evropske unije. Takođe, posredstvom istraživačkog procesa dobiće se materijali u vidu riječi, načina na koje one utiču na ponašanje pojedinca, ton, kontekst, osjećanja, stereotipi, očekivanja, stavovi, stil izgovorenog koji će usmjeriti istraživača ka boljem razumijevanju ispitivane pojave. Sljedeći korak biće upoznavanje javnih politika Crne Gore koje direktno i/ili indirektno utiču na formulisanje omladinske politike, kao i analiza posebnih slučajeva omladinskih politika unutar sistema država članica EU. Za kraj, zaokružiće se komparativnom analizom koja će poslužiti izradi adekvatnih smjernica koje bi trebale da doprinesu jačanju sistema omladinske politike Crne Gore.

Očekivani naučni doprinos

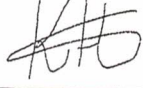
S obzirom na činjenicu da se radi o akademskoj studiji koja se po prvi put na analitičan i dubinsko-istraživački način bavi omladinskom politikom Crne Gore već dovoljno govori o samom značaju iste. Doprinos se ogleda i u tome što će se po prvi put definisati i tipologizovati crnogorska omladinska politika u poređenju sa do sada poznatim evropskim tipologizacijama koje prepoznaje i Evropska unija, što će olakšati kreatorima politika da adekvatnije sagledaju situaciju i u budućnosti realizuju najbolje prakse. Dakle, **u teorijskom smislu**, doprinos rada se ogleda u afirmaciji teme i vraćanju fokusa na pitanja od značaja za mlade, pogotovo danas kada svjedočimo demografskom starenju populacije. **Praktičnost i primjenjivost** dobijenih rezultata istraživanja olakšaće proces pravovremenog, sveobuhvatnog i kvalitetnog donošenja važnih pravnih akata i strateških dokumenata koji će zaista biti normativi, osnove i polazne tačke garancije prava mladih.

Spisak objavljenih radova kandidata

Popis literature

1. Bradley, H. & van Hoof, J. J. B. M, *Young People in Europe: Labour Markets and Citizenship* (Bristol: Policy Press), 2005.
2. Bešić, Miloš, *Metodologija društvenih nauka*, Akademska knjiga, Novi Sad, 2019, str.283.
3. Commission Communication of 30 May 2005 on European policies concerning youth: Addressing the concerns of young people in Europe - implementing the *European Youth Pact* and promoting active citizenship
4. Corbetta, Piergiorgio, *Social Research: Theory, Methods and Techniques*, Sage, London, 2003, str. 30-55
5. Décieux, J. P, *Wissensgenerierung in Hybriden Foren: Dargestellt am Beispiel der Erstellung von Sozialindikatoren in internationalen Arbeitsgruppen*, Doctoral dissertation, Luxembourg, 2016.
6. Décieux, J. P, *How much evidence is in evidence-based policy-making: A case study of an expert Group* of the European Commission. *Evidence & Policy*, 2018, dostupno na: <https://doi.org/>
7. Denstad Yjar Finn, *Youth Policy Manual, How to develop a national youth strategy*, Council of European, 2009.
8. Devlin, M, *Young people, youth work and youth policy: European developments*, Youth Studies Ireland, 2010, 66–82
9. Dolado J. Juan, *No Country for Young People? Youth Labour Market Problems in Europe, Patterns of Youth unemployment: The German case*, CERP Press, Europe for Citizens Programme of the European Union, 2015, str. 25-35.
10. Esping-Andersen, *The three worlds of welfare capitalism*, 1990, Cambridge: Polity Press
11. Eurobarometar br. 455, EUROSTAT
12. European Commission white paper of 21 November 2001 – A new impetus for European youth [[COM\(2001\) 681 final](#)], dostupno na: eur-lex.europa.eu
13. EUROSTAT, podaci za EU, 2022.
14. Garancija za mlade, Youth Unemployment – leaflet, dostupno na: ec.europa.eu.
15. Heinen Andreas, Decieux Philippe Jean, Willems Helmut, Murdock Elke, *Policies of Crises in the European Union Youth Field: How a Political Agenda Shapes the Concept of Youth*, Chapter 10, 2019.
16. Iacovou, M, *Regional differences in the transition to adulthood*, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 2002, 40–69.
17. Istraživački rad, Studija o mladima u Crnoj Gori za period 2018.-2019. godine, Fondacija Friedrich Ebert i Centar za građansko obrazovanje, Podgorica, 2018.
18. Istraživanje *Stavovi mladih prema Evropskoj uniji i evropskim integracijama*, De Facto Consultancy 7. 5. 2010, dostupno na sajtu: unicef.org
19. *Izmjenjena i dopunjena Evropska povelja o participaciji mladih u lokalnom i regionalnom životu*, 2003, www.coe.int.
20. Jones, G, O’Sullivan, A. & Rouse, J, *Young adults, partners and parents: Individual agency and problems of support*, *Journal of Youth Studies*, 2006, 375–392.
21. Kovaceva, S, *The development of young people’s civic participation in East-Central Europe*, *Sociologia*, 2002, 47–58.
22. Leccardi, C. & Ruspini, E, *A New Youth? Young People, Generations and Family Life*, 2006.

23. MONSTAT, Projekcija stanovništva Crne Gore do 2060. godine - sa strukturnom analizom stanovništva Crne Gore, Crna Gora, Zavod za statistiku, Podgorica, mart, 2014. godina.
24. Nacionalni plan akcije za mlade 2006-2011, dostupan na internet stranici: www.forum-mne.com
25. *New Skills for New Jobs: Action Now* A report by the Expert Group on New Skills for New Jobs prepared for the European Commission February 2010.
26. Nieminen, Juha, *Theories and Traditions Informing Finnish Youth Work*, In *Reappraisals: Essays in the History of Youth and Community Work*, edited by Ruth Gilchrist, Tony Jeffs, Jean Spence, Naomi Stanton, Aylssa Cowell, Joyce Walker, and Tom Wylie, 2013, 73–88.
27. Nikuen Minna, *Young people, future hopes and concerns in Finland and the European Union: classed and gendered expectations in policy documents*, *Journal of Youth Studies*, 2016.
28. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva sporta, (na osnovu člana 37 st.2, Zakona o državnoj upravi "Sl. list CG br. 54/16"), Vlada Crne Gore.
29. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva sporta i mladih, organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG", br. 87/18), na predlog ministra sporta i mladih, Vlada Crne Gore, 14. 3. 2019.
30. Radna verzija dokumenta *Program podrške za zapošljavanje mladih u 2022*, Vlada Crne Gore, dostupno na sajtu: www.gov.me
31. Robertson, S. L, and I. R. Dale, *The Social Justice Implications of Privatisation in Education Governance Frameworks: A Relational Account*, *Oxford Review of Education*, 2013,426–445.
32. Schild H. J, *The think tank on youth policy in Europe, Perspectives on youth. Volume 1. 2020 – What do YOU see?* In Council of Europe Publishing, 2014, page: 135-147
33. Spannring, R, Wallace, C, *Civic participation among young people in Europe*, 2002.
34. *Strategija EU-a za mlade: Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih*, SWD(2018) 168 final, Brisel, 22. 5. 2018 dostupna na sajtu: eur-lex.europa.eu
35. *Strategija za mlade za period 2017.-2021*. Radna verzija, Jul. 2016., dostupna na internet stranici: www.mpin.gov.me
36. Wallace, C, & Bendit, R, *Youth policies in Europe: Towards a classification of different tendencies in youth policies in the European Union*, *Perspectives on European Politics and Society*, 2009, 441–458.
37. Wallace, C. & Kovatcheva, S, *Youth in Society, The Construction and Deconstruction of Youth in East and West Europe*, 1998.
38. Walther, A. (2006). *Regimes of youth transitions: Choice, flexibility and security in young people's experiences across different European contexts*. *Young*, 14(2), 119–139
39. Wodak, R, *Language, power and ideology: Studies in political discourse*, John Benjamins Publishing Company, 1989.
40. *Zakon o mladima u Crnoj Gori* ("Službeni list Crne Gore", br. 027/19), dostupan na internet stranici: www.ms.gov.me.

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM		
Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.		
Prvi mentor	Doc. dr Mehmed Đečević	
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Nina Krivokapić	
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio ni na jednom drugom fakultetu.		
U Podgorici, 01.07.2022. godine		
		mr Nina Krivokapić <hr/>

Crna Gora UNIVERZITET CRNE GORE FAKULTET POLITIČKIH NAUKA			
Primljeno: 15.04.2022			
Umg. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01	176/3		

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 29 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Fakulteta političkih nauka i na prijedlog Odbora za doktorske studije, na sjednici održanoj 15.04.2022. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I

Dr Mehmed Đečević, docent Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore imenuje se za mentora pri izradi doktorske disertacije kandidatkinje mr Nine Krivokapić.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-459/2
Podgorica, 15.04.2022. godine

PREDSJEDNIK SENATA

Prof. dr. Vladimir Božović, rektor

BIO-BIBLIOGRAFIJA

Mehmed Đečević je rođen u Podgorici, 11. februara 1983. godine.

U rodnom mjestu završio je osnovnu školu, kao i Gimnaziju „Slobodan Škerović.“ Nakon završetka srednje škole, upisuje studij psihologije na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, koji završava u roku. Po povratku u rodni grad, upisuje magistarske studije na Fakultetu političkih nauka (Socijalna politika i socijalni rad), koje završava odbranom teze na temu motiva spoljnih migracija visokokvalifikovanog kadra Crne Gore. Dok pohađa nastavu vezanu za magistarske studije, kandidat obavlja pripravnički staž na Psihijatrijskoj klinici Kliničkog centra Crne Gore. Tokom 2008. godine, zapošljava se na Fakultetu političkih nauka kao saradnik u nastavi, a 2010. godine na istom Fakultetu upisuje doktorske studije. Krajem 2017. godine, Đečević je odbranio doktorsku disertaciju, u kojoj je istražio sociogenetske faktore duševnih poremećaja u Crnoj Gori. Edukaciju iz oblasti psihoterapije započinje 2010. godine, a završava je 2016. godine, stičući diplomu psihoterapeuta geštalt usmjerenja. Ima višegodišnje iskustvo u radu s klijentima, oblast: psihoterapija i savjetovanje; psihosocijalna podrška.

Stručno usavršavanje:

- Nakon šest godina edukacije iz oblasti psihoterapije po geštalt teoriji i metodologiji, stekao zvanje psihoterapeuta. Edukaciju (2010 – 2016. godine) organizovao: Gestalt Psychotherapy Institute Malta.
- Edukacija iz oblasti savjetovanja i psihoterapije po teoriji transakcione analize (od 2011. godine do 2014. godine) završio dvije godine.
- Edukacija iz oblasti porodične sistemske psihoterapije (maj 2013. godine; februar 2015. godine) – tema: izrada genograma; višednevne radionice.
- School of Psychotherapy of Psychoses, u organizaciji Croatian Medical Association, Inter – University Center, Dubrovnik, 14 – 17. maj 2008. godine.
- Seminar „Training of Trainers for University teachers“ - Univerzitet u Nišu; 17 – 19. jun 2014. godine, Niš, Srbija (u sklopu Tempus programa).

Predavanja u inostranstvu:

- Jednosedmični boravak i održano predavanje na Univerzitetu „1 Decembrie 1918“ u Alba Iuliji u Rumuniji; boravak tokom ljeta 2017. godine, preko programa „Erasmus +“.

Rad na projektima:

- Član tima koji je učestvovao u projektu „Istraživanje sistema dječje njege u Crnoj Gori“ (2010. godina).
- Član tima koji radi na projektu „Ljudska prava u srcu visokog obrazovanja“ (projekat organizovan u sklopu Tempus programa).
- Član tima koji je pripremio metodologiju za projekat P2P: Challenging Extremism.
- Jedan od mentora na projektu „Servisno učenje“ čiji se cilj realizuje kroz rad sa zajednicama. Jedan je od autora vodiča koji je štampan kao rezultat ovog projekta.

Radno iskustvo:

- 2008** - Psiholog- pripravnik na Psihijatrijskoj klinici Kliničkog centra u Podgorici
- Saradnik u nastavi na Fakultetu političkih nauka u Podgorici (od školske 2008/2009. godine)
- 2007/2008** - Honorarno angažovan na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, kao saradnik u nastavi
- 2007** - Volontirao u NVO "Sigurna ženska kuća" u Podgorici

Objavljeni radovi (monografije, zbornici i časopisi):

- *Motivi spoljnih migracija visokokvalifikovanog kadra Crne Gore*; Udruženje za političke nauke Srbije, Čigoja štampa; Beograd, **Monografija**; ISBN 978 – 86 – 7558 – 816 – 0
- *Pristupačnost univerzitetske infrastrukture studentima s fizičkim invaliditetom u Crnoj Gori*; Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, godine. **Učešće na konferenciji** u Tuzli sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISSN 1986 – 9886; koautorstvo sa prof. dr Čedom Veljićem
- *Neki razlozi za uvođenje struke socijalnog rada u škole u Crnoj Gori*; Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, godine. **Učešće na konferenciji** u Igalu sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISSN 1986 – 9886; koautorstvo sa prof. dr Čedom Veljićem
- *Integracija osoba sa smetnjama i teškoćama u razvoju u obrazovni sistem u Crnoj Gori*; Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, godine. **Učešće na konferenciji** u Beogradu sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISBN 978 – 86 – 6203 – 061 – 0; koautorstvo sa prof. dr Čedom Veljićem
- *Promjene u specijalnim ustanovama na nivou osnovnog obrazovanja u Crnoj Gori – u svjetlu inkluzije* – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, godine. **Učešće na konferenciji** u Beogradu sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISBN 978 – 86 – 6203 – 069 – 6; koautorstvo sa prof. dr Čedom Veljićem
- *Zastupljenost metodskih pristupa socijalnog rada u ustanovama socijalne zaštite u Crnoj Gori*; Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih i Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, Tuzla, godine. **Učešće na konferenciji** u Ohridu sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISSN 1986 – 9886; koautorstvo sa prof. Čedom Veljićem
- *Pregled socio – terapijske prakse u psihijatrijskim ustanovama u Crnoj Gori*; Fakultet za medije i komunikacije, Univerzitet Singidunum, Beograd, godine. **Učešće na konferenciji** u Vrnjačkoj Banji sa navedenim radom, **rad objavljen u zborniku**, ISBN 97886 – 87107 – 52 – 6; koautorstvo sa dr Čedom Veljićem i dr Uglješom Jankovićem
- *Nasilje nad djecom u Podgorici*; **rad objavljen u časopisu Socijalna politika i socijalni rad** časopis za teoriju i praksu 1; Društvo socijalnih radnika Republike Srbije, Beograd, 2012. Godine; koautorstvo sa prof. dr Čedom Veljićem
- *Izazovi izgradnje građanskog identiteta u Crnoj Gori: postreferendumske podjele i sporovi političkih partija* **rad objavljen u časopisu Migracijske i etničke teme**; broj 1; Institut za migracije i narodnosti – Zagreb; travanj godine, ISSN 1333 – 2546; koautorstvo sa dr Danijelom Vuković – Čalasan
- *The Social Paradigm in Psychiatry as a Link Between Social Work and Psychiatry in Theory and Practice*, **rad objavljen u časopisu Ljetopis socijalnog rada**; broj 3; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada; Zagreb, 2015. godine; UDK: 4(058); ISSN 1846 – 5412.; koautorstvo sa dr Uglješom Jankovićem i prof. dr Anom Čekerevac
- *Re – designation of Ethnic Muslims as Bosniaks in Montenegro – Local Specificities and Dynamics of this Process*, rad objavljen u časopisu *East European Politics and Societies*; Broj 1, Volume 31, 2017. godine, SAGE publications, eISSN 15338371; ISSN 08883254; UDK: 10.1177/0888325416678042; koautorstvo sa prof. dr Sašom Kneževićem i dr Danijelom Vuković – Čalasan

Univerzitet Crne Gore

adresa / address_Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_00382 20 414 255
fax_00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.ac.me
web_univeto.ucg.ac.me

University of Montenegro

Broj / Ref 03-2299

Datum / Date 28.05.2020

28.05.2020.
01 615

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 28.05.2020. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Mehmed Đečević bira se u akademsko zvanje docent Univerziteta Crne Gore za **oblast Socijalni rad**, na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Prof. dr Vesna Simović-Zvicer

BIO-BIBLIOGRAFIJA

Datum rođenja: 02.05.1977. godine u Šavniku.

Osnovnu i srednju školu završila je u Nikšiću. Diplomirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 2000. godine. Magistrirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na temu: "Pozitivno-pravna sadržina i značenje pravila o opravdanom otkazu", 17.11.2004. godine. Doktorirala je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na temu: "Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje lica sa invaliditetom", 10.12.2010. godine.

U martu 2001. godine zasnovala je radni odnos na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnik-stipendista na predmetu Radno pravo. U zvanje saradnika u nastavi birana je 2005. godine. U periodu 2011 - 2015. godine bila je angažovana kao predavač na Pravnom fakultetu i Fakultetu političkih nauka, na predmetima: Radno pravo, Evropsko radno pravo i Socijalna zaštita, a periodu 2015 - 2021. godine imala akademsko zvanje docent.

Dana 13. maja 2021. godine izabrana je za vanrednu profesoricu na Fakultetu političkih nauka na predmetima: Radno pravo, Evropsko radno pravo i Socijalna zaštita i na predmetu Radno pravo, na Pravnom fakultetu.

Ostale aktivnosti:

Od oktobra 2010. godine se nalazi na listi arbitra i miritelja u Agenciji za mirno rješavanje radnih sporova.

Od 17.11.2011. godine do 11.07.2013. godine obavljala je funkciju VD pomoćnika ministra rada i socijalnog staranja.

Od 2012. godine do 2020. godine bila je član Socijalnog savjeta Crne Gore.

Od juna 2014. godine je član Sudskog savjeta iz reda uglednih pravnika, a od 24.12.2019. godine nalazi se na funkciji predsednice Sudskog savjeta.

Od 2014. godine član je istraživačkog tima pri Evropskoj mreži za radno pravo.

Od 2016. godine angažovana je kao nacionalni ekspert pri Evropskom centru za ekspertizu.

Od 2018. godine angažovana je kao nacionalni ekspert pri Evropskoj mreži pravnih eksperata za rodnu ravnopravnost i nediskriminaciju.

Član je Upravnog odbora Udruženja pravnika Crne Gore.

Monografije međunarodnog značaja (poglavlje u monografiji):

- V. Simović-Zvicer, *Atypical Employment Relationships: The Position in Montenegro*, Restatement of Labour Law in Europe, Volume II, Oxford, London, New York, New Delhi, Sydney, Hart Publishing, 2019, p. 571-590.
- V. Simović-Zvicer, *The Concept of Employee: The Position in Montenegro*, Restatement of Labour Law in Europe, Volume I, The Concept of Employee, Oxford and Portland, Oregon, Hart Publishing, 2017, p. 459-477.
- V. Simović-Zvicer, *New Forms of Employment in Montenegro*, New Forms of Employment in Europe, Bulletin of Comparative Labour Relations, Volume 94, Kluwer Law International B.V, 2016, chapter 23.

Monografije i stručne knjige izdate u Crnoj Gori:

- V. Simović-Zvicer, *Obrasci akata za primjenu Zakona o radu*, Centar za radno i poslovno pravo, Podgorica, 2022.
- V. Simović-Zvicer, *Komentar Zakona o radu*, Centar za radno i poslovno pravo, Podgorica, 2020, str. 506.
- V. Simović-Zvicer, *Vodič o poslovanju u duhu nediskriminacije – zaštita od diskriminacije u zapošljavanju RE populacije*, CEDEM, 2020, str.30.
- V. Simović-Zvicer glavna autorka, *Zabrana diskriminacije i ostvarivanje prava iz radnog odnosa*, CEDEM, Podgorica, 2019, str. 50
- Č. Veljić, V. Simović, *Sto deset godina socijalne zaštite u Crnoj Gori*, Fakultet političkih nauka, Podgorica, 2011. godine, ISBN 978-9940-9102-3-5, COBISS.CG-ID 19071504, str.144.
- M. Kuljak, V. Simović i dr., *Vodič kroz društvenu odgovornost preduzeća prema zaposlenim ženama, ženama na tržištu rada i ženama u zajednici*, CRNVO, Podgorica, 2012. godine.
- V. Simović, *Kolektivno pregovaranje u međunarodnim standardima i pripisima u Crnoj Gori*, izdavač: Socijalni savjet Crne Gore, 2011. godine.
- V. Simović, *Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje lica sa invaliditetom prema međunarodnim standardima i u Crnoj Gori*, Unija poslodavaca Crne Gore, Podgorica, 2011. godine.
- D. Đorđević, V. Simović, *Kako da ostvarim svoja prava*, izdavač: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – Odjeljenje za poslove rodne ravnopravnosti, Podgorica, 2010. godine.

Radovi objavljeni u časopisima izbornicima radova

• Međunarodni časopisi

- V. Simović-Zvicer, Pravo oca na roditeljski i očinski dopust u zemljama EU, Revija za socijalnu politiku, svezak 29, br. 1 (2022), str. 51-68.
- V. Simović.Zvicer, *Naknade za majke sa troje i više djece – korak unazad ka pomirenju profesionalnih i porodičnih obeveza u Crnoj Gori*, Radno i socijalno parvo, Beograd, 2018, broj 1, godina XXII YU ISSN 1450-5800.
- V. Simović-Zvicer, *Trajanje radnog odnosa i radno vrijeme kao elementi pojma radnog odnosa u crnogorskom pravu*, Radno i socijalno pravo, časopis za teoriju i praksu radnog i socijalnog prava, Beograd, 2016, godina XX, YU ISSN: 1450-5800, str. 1-17.
- V. Simović-Zvicer, *Štrajk kao metod rješavanja radnih sporova u Crnoj Gori*, Radno i socijalno pravo, časopis za teoriju i praksu radnog i socijalnog prava, Beograd, 2015, godina XX, YU ISSN: 1450-5800.
- V. Simović, *Harmonizacija međunarodnih standarda o radno-pravnom statusu pomoraca*, Pravo i privreda, br. 7-9/2011 USDKA 347.7 ISSN 0354-3501, Beograd, godina XLVIII, str. 428-443.
- V. Simović, *Normativno regulisanje procjene rizika na radnom mjestu od strane poslodavca*, Pravni život, tom IV, br. 12/2008, YU ISSN: 0350-0500, str.589-598.
- V. Simović, *Institucije za profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori*, Pravni život, tom II, YUISNN: 0350-0500, br. 9/2006, 521-532.
- V. Simović, *Nezaposlenost kao uzrok siromaštva (sa osvrtom na stanje u Crnoj Gori)*, Pravni život, tom III, YUISNN: 0350-0500, br. 11/2005, str.955-964.
- V. Simović, *Nepravilno otkazivanje radnog odnosa i uloga sudova u postupku zaštite prava zaposlenih*, Pravni život, tom III, br. 10/2004, YUISNN: 0350-0500, str.803-812.
- V. Simović, *Disciplinska odgovornost zaposlenih prema novom zakonu o radu Crne Gore*, Pravni život, tom II, br. 10/2003, YUISNN: 0350-0500, str. 871-880.
- V. Simović, *Sigurnost zaposlenja u uslovima tehničko-tehnološkog progressa*, Pravni život, tom II, br. 10/ 2002, YUISNN: 0350-0500, str. 881-889.

• Domaći časopisi i zbornici radova

- V. Simović-Zvicer, *Profesionalno ocjenjivanje rada sudija u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, br.2/2016, ISSN: 0350-6630, str.105-125.
- V. Simović-Zvicer, *Ugovor o radu i druge forme rada*, Pravni zbornik, Podgorica, br 3-4/ 2015, ISSN: 0350-6630, str. 141-159.
- V. Simović, *Značaj kolektivnih ugovora kao izvora radnog prava i specifičnosti kolektivnog pregovaranja na evropskom i na nacionalnom nivou*, Pravni zbornik, Podgorica, br 1-2/ 2013, ISSN: 0350-6630, str. 177-201.
- V. Simović, *Mobing – pojam, uzroci, posledice i mehanizmi zaštite*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2 /2010 ISSN: 0350-6630), str. 296-317.
- V. Simović, *Pravni položaj lica sa invaliditetom u pogledu zapošljavanja u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, Podgorica, br 3-4/ 2010, ISSN: 0350-6630, str. 175-197.
- V. Simović, *Uslovi za zapošljavanje stranaca u Crnoj Gori*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 2/09 (ISSN: 0350-6630), str.167-183.
- V. Simović, *Zaštita socio-materijalnog položaja osoba sa invaliditetom u dokumentima Organizacije ujedinjenih nacija*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 2009, str. 77-87.

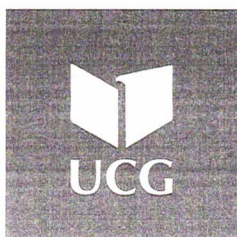
- V. Simović, *Zaštita socio-materijalnog položaja osoba sa invaliditetom u dokumentima Organizacije ujedinjenih nacija*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 2009, str. 77-87.
- V. Simović, *Pravo djeteta na samoopredjeljenje*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2/2003 (ISSN: 0350-6630), str. 152-157.

Radovi na međunarodnim konferencijama

- V. Simović-Zvicer, *Primjena načela dobrovoljnosti u postupku mirnog rješavanja radnih sporova u Crnoj Gori*, stručno savjetovanje: Fundamentalni principi i prava na radu u propisima i praksi Srbije i Međunarodne organizacije rada, Udruženje za radno i socijalno pravo Srbije, Beograd, godina XXIII, YU ISN 1450-5800. br. 1, 2019. str. 231-245
- V. Simović-Zvicer, *Current Challenges in Montenegrin Labour Law*, II Congresso Europeu de Direito do Trabalho, Lisboa, 2018, pp.329-353
- V. Simović-Zvicer, *Prestanak potrebe za radom zaposlenih*, zbornik radova sa međunarodne naučne konferencije: Nacionalno i međunarodno pravo - aktuelna pitanja i teme, tom II, Kosovska Mitrovica, 2017. str.305-319
- V. Simović-Zvicer, Veljić Č, *Pravni položaj hranitelja u Crnoj Gori*, VII Međunarodna naučno-stručna konferencija: "Unapređenje kvaliteta života djece i mladih", 24-26.06.2016. godine, Tuzla, Bosna i Hercegovina, tematski zbornik, I dio, ISSN 1986-9886, str.425-435.
- V. Simović-Zvicer, *Primjena načela tripartizma u kreiranju radno-pravnih propisa u Crnoj Gori*, Ljudska prava-između ideala i izazova sadašnjosti, zbornik radova, Kosovska Mitrovica, 2016., str. 749-763.
- V. Simović-Zvicer, *Pozitivno-pravni aspekti socijalne zaštite djece u Crnoj Gori*, Međunarodna naučna konferencija "Savremeni izazovi u socijalnom radu – problemi i perspektive", Vrnjačka Banja, 2015.
- V. Simović-Zvicer, *Mjere afirmativne akcije u postupku zapošljavanja i ostvarivanja prava iz radnog odnosa osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori*, Pravni sistem i zaštita od diskriminacije, Pravni fakultet, Univerzitet u Prištini-Kosovska Mitrovica, druga sveska, 2015, str. 409-425.
- V. Simović-Zvicer, *Međunarodni standardi o slobodi kretanja radnika*, Ohrid School of Law, New Challenges in Regulation of the Legal Relations in the Sense of the European Values, Juridica, Skopje, 2015, ISBN 978-608-4767-12-1, p.239-251.
- V. Simović, *Položaj žena u pogledu ostvarivanja prava iz radnog odnosa*, Pravne norme u vremenu i prostoru, Beograd, 2012 (knjiga br.2), ISBN: 978-86-6083-022-9, str. 291-313 (Savjetovanje na Pravnom fakultetu u Kosovskoj Mitrovici, jun 2012. godine);
- V. Simović, *Novine u radnom zakonodavstvu Crne Gore*, Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, Podgorica, godina XXX, 2008. godina, ISSN: 0350-5626, broj 38, str.612-626.
- V. Simović, *Pretpostavke za zakoniti otkaz ugovora o radu u pozitivnom zakonodavstvu*, Radno pravo u uslovima tranzicije, Pravni fakultet, Kragujevac, 2003, str.187-195.
- V. Simović, *Socijalna zaštita invalidnih lica*, Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva, Zbornik radova sa Savjetovanja pravnika 31.maj- 4.jun 2004, Budva, 2004, str.610-609.
- V. Simović, *Pretpostavke za zakoniti otkaz ugovora o radu u pozitivnom zakonodavstvu*, Radno pravo u uslovima tranzicije, Pravni fakultet, Kragujevac, 2003, str.187-195.

Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize

- V. Simović-Zvicer, *Country report: Gender Equality- Montenegro*, European network of legal expert in gender equality and non-discrimination, Brussels, 2020.
- V. Simović-Zvicer, *Country report: Gender Equality- Montenegro*, European network of legal expert in gender equality and non-discrimination, Brussels, 2019.
- V. Simović-Zvicer, *Annual Review on Labour Relations and Social Dialogue in Montenegro, februar, 2017.* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Hazl, L. Japenc, V. Golubović-Woudstra, V. Simović-Zvicer, *Izvještaj o sadašnjem stanju u sektoru socijalne inkluzije u Crnoj Gori, sa naglaskom na inkluziju lica sa invaliditetom i Roma i Egipćana*, jun, 2016.
- V. Simović, *Country Report on legal perspectives of Gender Equality in Montenegro*, Legal perspectives of Gender Equality in South East Europe, SEELS (South East European Law School), Skopje, Novembar, 2012., str. 135-161 (SEELS Conference: "Legal perspectives of Gender Equality in South East Europe", Law Faculty – Sarajevo, Bosnia and Hercegovina, 24 and 25 September, 2012.).
- V. Simović: *Women in Montenegro and exercise of employment right, Gender Equality, Personal Pay and Public policies*, European Movement in Montenegro, The project is co-funded by European Union and managed by Delegation of European Union to Montenegro, Podgorica, 2011.
- V. Simović: *Free Movement of Labour Force between the Countries Signatories of the Dayton Agreement Using the Experiences of the Nordic Model of Cooperation*, Igman Initiative (ISBN:978-86-86145-27-7), dostupno na: www.igman-initiative.org
- V. Simović, *Annual Review 2011 on Labour Relations and Social Dialogue in South East Europe: Montenegro* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Simović, *Annual Review 2010 on Labour Relations and Social Dialogue in South East Europe: Montenegro* (Friedrich Ebert Stiftung), dostupno na: www.fes.de
- V. Simović, prikaz knjige: *Odgovornost država u međunarodnom pravu, autora Doc. dr Ivane Jelić*, Pravni zbornik, Podgorica, br. 1-2 /2010 ISSN: 0350-6630), str. 489-493.

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_00382 20 414 255
fax_00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.ac.me
web_ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03 - 706

Datum / Date 13. 05 20 21

13. 05. 2021.
03 - 706

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 13.05.2021. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Vesna Simović Zvicer bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Socijalno i radno pravo** na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof. dr Vladimir Božović, vršilac funkcije rektora

Име и презиме

Ана Чекеревац

Е-mail адреса и контакт телефон

ana.cekerevac@fpn.bg.ac.rs

tel. +381 11 3092-999

Академско или научно звање

Афилијација

Редовни професор

Универзитет у Београду – Факултет политичких наука

Гостујући професор Универзитета Црне Горе – Факултет политичких наука

ОБРАЗОВАЊЕ

1993. године докторирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука

Смер: Социјална политика и социјални рад. Докторски рад: *Социјална политика у развоју друштвених делатности у земљама источне Европе.*

1986. године магистрирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука,

Смер: Социјална политика и социјални рад. Магистарски рад: *Социјално-политичке функције заједничке потрошње у земљама источне Европе, посебно у СССР-у.*

1977. године дипломирала, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука,

Смер: Социјална политика и социјални рад

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПОЛОЖАЈ

2012. – руководилац мастер академских студија Социјална политика Универзитет у Београду – Факултет политичких наука

2009. – 2015. Продекан за студије првог степена Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2006. – 2009. Продекан за квалитет, самовредновање и научноистраживачки рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2002. – 2006. Шеф одељења за социјалну политику и социјални рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2005. – Редовни професор Универзитета у Београду – Факултет политичких наука

2005. - Гостујући професор Универзитета Црне Горе – Факултет политичких наука

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК

Методе и технике социјалног рада

Социјални рад у образовању и здравству

Упоредна социјална политика

Међународна социјална политика

Глобализација и социјална политика

Миграциона политика

Компаративна анализа социјалних модела

УЧЕШЋЕ У НАЦИОНАЛНИМ ПРОЈЕКТИМА

1. *Дружење као психосоцијална подршка старима који живе сами*, 2017. године, Геронтолошко друштво Републике Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.
2. *Подршка интегрисању миграција у академске наставне планове: развој курикулума за мастер програм Студије миграција* 1.11.2015. до 30.4.2016. године, Међународна организација за миграције (ИОМ).
3. *Заштита деце и адолесцената из алкохоличарских породица* 1.1.2016. до 1.7.2016. године, Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.
4. *Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту*, 2011 – 2017. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство науке Републике Србије.
5. *Подршка волонтеризму и активизму младих кроз рад на терену*, 2009.-2010. године Г484.
6. *Реформа социјалне политике у оквиру укупних друштвених и економских реформи у Србији и процеса придруживања и приступања Србије и Црне Горе Европској унији*, 2006. – 2010. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије.
7. *Стратегија одрживог развоја Републике Србије*, 2006.-2007. године, Влада Републике Србије.
8. *Мрежа психо-социјалне подршке широм Србије*, 2002.-2005. године, UNHCR, JEN i Amity.
9. *Партиципативно истраживање појавних облика сиромаштва самохраних породица из избегличке и интерно расељеничке популације у Србији*, 2004. године, Дански савет за избеглице и Amity.
10. *Превенција болести зависности на територији општине Вождовац*, 2003.-2007. године, Координациони одбор за превенцију болести зависности Београд, Министарство здравља Републике Србије.
11. *Тренинг социјалних вештина деце без родитељског старања – Старији брат, старија сестра*, 2001.-2002. године, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, Министарство за рад и социјална питања.
12. *Саветовалиште за самохране родитеље*, 2001.-2002. године, Дански савет за избеглице и Amity.
13. *Социјална политика, породица и деца у Србији на прелазу из XX у XXI век*, 1998-2000. године, Институт за политичке студије, Центар за социјалну политику, Министарство науке Републике Србије.
14. *Основни токови и проблеми економско-социјалног преображаја СР Југославије у повезаности са тенденцијама савременог света*, 1995.-2000. године, Центар за друштвено-економске студије ФПН, Министарство науке Републике Србије.

15. Социјални радници у здравственим установама, њихов рад и обука, 1998-1999. године Савез друштава социјалних радника Републике Србије.
16. *Социјална политика и социјални рад на прагу XXI века у функцији економског и социјалног опоравка земље*, 1997. године, Савез друштава социјалних радника Републике Србије.
17. *Социјална ситуација у Југославији у 1980-тим годинама*, 1985. године, Институт за међународну политику и привреду (ИМПП).

УЧЕШЋЕ У МЕЂУНАРОДНИМ ПРОЈЕКТИМА

1. TEMPUS - *Обезбеђење квалитета на универзитетима у Србији*: TEMPUS пројекат бр.145677-2008-RS-SMGR. Београд: Универзитет у Београду, 2011-2013 COBISS.SR-ID 515185239
2. *Југоисточно европска иницијатива у социјалној политици и цивилном друштву (SESPI)*, 2013. године Свеучилиште у Загребу – Правни факултет.
3. *Ausbildung Fur Soziale Arbeit in Evropa*, 2002-2003. Institut fur Sozialarbeit und Sozialpadagogik, Frankfurt am Main.
4. *Psihosocial and trauma response in Serbia*, 2004. – 2005. International Organization for Migration.
5. *Social Situation in Serbia*, 2000. Institut for Social Work. Berlin

РЕЦЕНЗЕНТ НАУЧНИХ РАДОВА У ЧАСОПИСИМА

1. Социологија (M24);
2. Годишњак Факултета политичких наука (M51);
3. CIVIS (M23);
4. Социјална политика и социјални рад;
5. Management Education Science Technology;
6. FBIM Transaction;
7. Serbian Science Today (Српска наука данас);
8. *DHS – Društvene i humanističke studije*

ЧЛАНСТВО У ПРОГРАМСКИМ КОМИТЕТИМА И УЧЕШЋЕ У НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ СКУПОВИМА СА РЕФЕРАТОМ

1. Међународни симпозијум „Постмодернизам, граничност и зависност, 4-7.10.2017. Шабсац, организатор: Министарство здравља Републике Србије, Српско лекарско друштво и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије (ЗКЛАС)
2. Међународни симпозијум „Појединац и група у терапији болести зависности“, 5–9.10.2016. Јагодина, организатор: Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара (ЗКЛА) Србије,

3. Међународни симпозијум „Фармакотерапија болести зависности: критички аспекти“ 28 – 31. 10. 2015. године Суботица, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
4. Међународни научни скуп „Нова Европа и њена периферија“, 26-27.9.2015. Београд, организатор: Удружење за политичке науке Србије и универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
5. Међународна научна конференција „Assembling the Post-Liberal Order and after the Great Depression (1929-1956)“, 26-27.6.2015. Central European University, Budapest, Hungary,
6. Научни скуп „Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту“, 6.11.2015. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
7. Међународни симпозијум „Болести зависности: апстиненција, (из)лечење, рехабилитација“ 28-31.10.2014. Нови Сад, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
8. Међународна научно-стручна конференција „Дани социјалног рада“ 17-19.9.2014. године Врњачка Бања, организатор: Друштво социјалних радника Републике Србије, Удружење стручних радника социјалне заштите Републике Србије и Комора социјалне заштите Републике Србије,
9. Међународни симпозијум „Могућности савремене породице у превенцији и лечењу болести зависности“ 25-28.10.2012. Врњачка Бања, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
10. Међународна научна конференција „Медицинске и социјалне мере у третману болести зависности“ 6-8.10.2010. Вршац, организатор: Министарство здравља Републике Србије, ЗКЛА Србије,
11. Међународна научна конференција „Болести зависности и терапија данас“, 8. 9 и 10.10.2009. Смедерево, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије,
12. Научни скуп „Перспективе професионалног социјалног рада“ 13.5.2005. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
13. Међународна научна конференција „Терапијски и рехабилитациони модели у болестима зависности“ 1. и 2.10.2004. године, Кикинда, организатор: Институт за ментално здравље Београд и ЗКЛА Србије,
14. Међународна научна конференција „Кључна раскршћа у еволуцији политичких наука“, 14. и 15.11.2003. године, Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
15. Међународна научна конференција „Социјални рад и социјална политика у Србији и Норвешкој“, 6-8.10.2002. године Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука и Факултет за социјални рад у Тронтхајму, Норвешка,
16. Међународна научна конференција „Превенција болести зависности“, 26-28.9.2002. године, Сијаринска Бања, организатор: Министарство здравља Републике Србије и ЗКЛА Србије
17. Стручни скуп „Положај и улога социјалних радника у реформи предшколског васпитања и образовања“, 15.5.2002. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
18. Стручни скуп „Мрежа психо-социјалне подршке широм Србије“, 26.1.2000. Београд, организатор UNHCR и Amity,

19. Научни скуп „Савремене потребе за социјалним радом у здравству“, 26. и 27. март 1998., Пожаревац, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука и СДСРС,
20. Међународни научни скуп „Мрежа против мушког насиља над женама и децом“, 4-7.6.1998. Бечићи, Црна Гора,
21. Научни скуп „Пораст социјалних тензија и друштвено-економске и политичке импликације“, 20.12.1997., Београд, организатор: Универзитет у Београду – Факултет политичких наука,
22. Научни скуп „Социјални рад у новим друштвено-економским условима“, 26-29.11.1997. Херцег Нови, IV Конгрес социјалних радника Југославије, организатор: Савез друштава социјалних радника Југославије.
23. Научни скуп „Социјални рад са старим особама“, 30. и 31.5.1996., Бечеј, организатор: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука и Савез друштава социјалних радника Републике Србије,
24. Научни скуп „Социјално-економске промене у Југославији“, 15.5.1995. Београд организатор: часопис Нова мисао
25. Међународна научна конференција „Образовање и људски фактор у процесу садашњих и будућих промена у Југославији“, Југословенски Конгрес о образовању и људским ресурсима, 26. и 27.1.1995. Београд, организатор: Универзитет у Београду – Учитељски факултет,
26. Научни скуп „Социјална политика друштва у транзицији“, 31.10.1994. Београд, организатор: часопис Нова мисао.
27. Међународна научна конференција „Савремене друштвене потребе и социологија рада“, 8.4.1994. Београд, организатор: Факултет политичких наука Универзитета у Београду,
28. Међународна научна конференција „Трансформација источноевропских земаља: четири године после“, 14.12.1993. Београд, организатор: Институт за међународну политику и привреду.

ЕДИТОР ЧАСОПИСА, ЗБОРНИКА И КЊИГА

1. Чекеревач, А. Вујошевић, А. (2018). (ур.). *Постмодернизам, граничност и зависност*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство здравља Републике Србије и Српско лекарско друштво, 220 стр. ISBN 978-86-915869-1-8
2. Чекеревач, А. Настасић, П. (2017). (ур.). *Појединац и група у терапији болести зависности*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, Министарство здравља Републике Србије и Српско лекарско друштво, CD издање ISBN 978-86-915869-3-5 COBISS.SR-ID 254157580
3. Чекеревач, А. Вујошевић, А. (2016). (ур.). *Фармакотерапија болести зависности: критички аспекти*, зборник радова, Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, 230 стр. ISBN 978-86-915869-2-8. COBISS.SR-ID 228344332
4. Чекеревач, А. Лакићевић, М (2014). (ур.). *Дани социјалног рада: зборник радова са научно-стручног скупа „Дани социјалног рада“, Врњачка Бања, 17.-19.9.2014. године*, Београд: Друштво социјалних радника Србије, стр. 180 COBISS. SR-ID 516109655.
5. Чекеревач, А. *Социјална политика и социјални рад, часопис за теорију и праксу*, главни и одговорни уредник, Београд: Друштво социјалних радника Републике

- Србије, 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. ISSN0350-9877, COBISS. SR-ID 118551
6. Чекеревец, А. (2013). Члан уредничког одбора часописа *Management Education Science Tehnology*. Belgrade: Faculty of Business and Industrial Management, ISSN 0000-0000. COBISS.SR-ID 515184727
 7. Чекеревец, А. (2013). Члан уредничког одбора часописа *FBIM Transaction*. Beograd: Faculty of Business and Industrial Management, ISSN 0000-0000. COBISS.SR-ID 51519343
 8. Чекеревец, А. (2012). Члан међународног уредничког одбора часописа *Civis: Montenegrin journal of Political Science / editor in chief=glavna urednica Sonja Tomović Šundić. –Vol. 1, nr. 1 (2012)*. Podgorica: Fakultet političkih nauka, 2012., 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. ISSN 1800-9328 = Civis, COBISS.CG-ID 19233552
 9. Чекеревец, А., Јовановић, М., Стојковић, Б., Накарада, Р. Београд: *Годишњак*. Факултет политичких наука, 2007., 2008., 2009., 2010. ISSN 0000-0000. www.fpn.bg.ac.rs. COBISS.SR-ID 513854807
 10. Вуковић, Д. Чекеревец, А. (ур.). (2007). *Социјална политика и социјалне реформе*. Београд: Факултет политичких наука, 318 стр. ISBN 978-86-84031-27-5. COBISS.SR-ID 145572620
 11. Вуковић, Д. Чекеревец, А. (ур.). (2006). *Социјална политика у процесу европских интеграција*. Београд: Факултет политичких наука, 316 стр. ISBN 86-84031-20-2. ISBN 978-86-84031-20-6. COBISS.SR-ID 136652044
 12. Чекеревец, А. (ур.). (2004). *Социјални рад и социјална политика*, Зборник радова VI Београд, Факултет политичких наука
 13. Вуковић, Д. Лакићевић, М. Чекеревец, А. (1998). (ур.). *Четрдесет година Савеза друштава социјалних радника Републике Србије: 1958-1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, 150 стр. COBISS.SR-ID 139279367

ЛИСТА ВАЖНИЈИХ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА (Сортирано од најскоријих ка старијим)

1. Чекеревец, А. Перишић, Н. (2018). Постмодернизам у социјалној политици и социјалномраду. У: Чекеревец, А. Вујошевић, А. *Постмодернизам, граничност и зависност*. Београд: Српско лекарско друштво, Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије ISBN 978-86-915869-3-6
2. Чекеревец, А. Настасић, П. (2017). Активности центара за социјални рад у ублажавању ефеката насиља у алкохоличарској породици. У: Чекеревец, А. Настасић, П. (ур.). *Појединац и група у терапији болести зависности*. Београд: Српско лекарско друштво, Министарство здравља Републике Србије и Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, CD издање ISBN 978-86-915869-3-5 COBISS-SR-ID 254157580
3. Чекеревец, А. (2017). Глобализација и социјална политика, Практикум, Београд: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, 120 стр.
4. Чекеревец, А. (2016). Социјална заштита породице кроз клубове лечених зависника – улога центара за социјални рад, У: Чекеревец, А., Вујошевић А. (ур.), *Фармакотерапија болести зависности: Критички аспекти*. (стр. 213-222). Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије. ISBN 978-86-915869-2-8 COBISS. SR-ID 228344332
5. Чекеревец, А. Перишић, Н. (2015). Европске социјалне вредности – изазови за социјалну ситуацију у Србији, у: И. Вујачић, Н. Белгинац (ур), *Нова Европа и њена*

периферија (стр. 247 - 268). Београд: Факултет политичких наука. ISBN 978-86-84031-83-1 COBISS. SR-ID 220209932

6. Ćekerevac, A. Perišić, N. (2015). Emerging pf the Socialist Welfare States in Serbia and Montenegro. *Serbian Political Thought*, VII(11): 149-171. ISSN 1450-5460 COBISS. SR-ID 102782215 (M24=4)
7. Чекеревац, А (2015). Образовање социјалних радника за рад са зависницима. У: Настасић, П. (ур.). *Болести зависности: апстиненција, (из)лечење, рехабилитација*. (стр. 63-72). Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије ISBN 978-86-84069-99-5 COBIS. SR-ID 217474572
8. Чекеревац, А. Лакићевић, М. Перишић, Н. (2015). Реформа политика образовања и социјалног укључивања у процесу европских интеграција као претпоставке социјалног развоја Србије. У: Кнежевић-Предић, В. (ур.) *Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту*. (стр. 331-348) Београд: Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, ISBN 978-86-84031-86-2 COBISS.SR-ID 220608780.
9. Ђећевић, М., Јанковић, У., Ćekerevac, A. (2015). The social paradigm in psychiatry as a link between social work and psychiatry in theory and practice/ Socijalna paradigma u psihijatriji kao poveznica između socijalnog rada i psihijatrije u teoriji i praksi. *Ljetopis socijalnog rada*, godište 22 br. 3, (str. 371-393). UDK: 364.4(058), ISSN: 1846-5412.
10. Ljubomirović, N., Aleksić, O., Ćekerevac, A. (2015). Group work with internally displaced (IDP) children and adolescents in the community: sažetak izlaganja na 16th International Congress of ESCAP European Society for Child and Adolescent Psychiatry, 20-24 June 2015, Madrid, Spain. *European Child and Adolescent Psychiatry*, ISSN 1018-8827, supplement, no. 1, str. 257. <http://link.springer.com/article/10.1007/s00787-015-0714-4>. COBISS.SR-ID 516564055.
11. Чекеревац, А., Лакићевић, М., Перишић, Н., (2015). Реформе политике образовања и социјалног укључивања у процесу европских интеграција као претпоставке социјалног развоја Србије = Reforms of policies in the areas of education and social inclusion in the process of European integrations prerequisites of social development in Serbia. У: Кнежевић-Предић, В. (ур.). *Књига сажетака*. (стр. 79-80). Београд: Факултет политичких наука, COBISS.SR-ID 516725335.
12. Чекеревац, А. Перишић, Н. (2015). Европске социјалне вредности – изазови за социјалну ситуацију у Србији, у: И. Вујачић, Н. Бељинац (ур), *Нова европа и њена периферија*, Београд: Факултет политичких наука. *Књига сажетака*,
13. Чекеревац, А. (2014). Савремени приступ социјалној политици. У: Симеуновић, Д. (ур.). *Радослав Ратковић: живот и дело*. (213-225) Београд: Удружење „Наука и друштво”: Савез антифашиста Србије: Фондација „Heinrich Boll Stiftung“ ISBN 978-86-84333-23-2 (UND) COBISS.SR-ID 207692300
14. Лакићевић, М. Чекеревац, А. (2014). Социјални аспекти демографског профила Србије. У: Чекеревац, А. Лакићевић, М (ур.). *Дани социјалног рада* (стр. 9-28), Београд: Друштво социјалних радника Србије. ISBN 978-86-918429-0-1 COBISS.SR-ID 212276492.
15. Чекеревац, А. Лакићевић, М. (2014). Образовање социјалних радника у Србији. У: Чекеревац, А. Лакићевић, М. (ур.). *Дани социјалног рада* (стр. 28-40), Београд: Друштво социјалних радника Србије. ISBN 978-86-918429-0-1 COBISS.SR-ID 212276492.
16. Чекеревац, А. (2013). *Међународна социјална политика*. 3. допуњено издање. Београд, 284 стр. ISBN 978-86-907143-2-2. COBISS.SR-ID 2040151116.
17. Чекеревац, А. (2013). Породица и зависник у савременом социјалном раду У: Поповић, В., Лилић, В. (ур.). *Мogućности савремене породице у превенцији и*

- лечењу болести зависности, стр. 170-178. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, ISBN 978-86-915869-1-1 COBISS.SR-ID 196560652.
18. Чекеревач, А. (2013). Међународне миграције, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 2, (стр. 38-55) ISSN 0350-9877, COBISS.SR-ID 515818583.
 19. Чекеревач, А. (2012). Социјална политика Руске Федерације. У: Вуковић, Д. Перишић, Н. (ур.). *Ризици и изазови социјалних реформи*. стр. 212-226 Београд: Факултет политичких наука COBISS.SR-ID
 20. Чекеревач, А. (2012). Савремени социјални рад, етика и болести зависности. У: Драгишић-Лабаш, С. (ур.). *Хуманост, етика, едукација и болести зависности: зборник саопштења*. Београд: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије COBISS.SR-ID 515183959
 21. Чекеревач, А. Видојевић, Ј. (2012). Савремене концепције о социјалној политици у Великој Британији и САД. *Социјална политика и социјални рад*, бр. 1, стр. 2-24. ISSN 0350-9877, COBISS.SR-ID 515184215.
 22. Настасић, П. Чекеревач, А. (2011). Принципи социјално-психолошког дијагностиковања алкохолизма у социјалном раду. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 5, бр. 6, стр. 421-432. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 514697559.
 23. Чекеревач, а. (2011). Реформа образовног система. У: Вуковић, Д, Арандаренко, М. (ур.). *Социјалне реформе: садржај и резултати*. Стр. 262-274., Београд: Факултет политичких наука, ISBN 978-86-84031-47-3, COBISS.SR-ID 182454028
 24. Чекеревач, А. (2010). Упоредна истраживања у социјалној политици. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 4, бр. 4, стр. 343-357. <http://www.fpn.bg.ac.rs/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 514090071.
 25. Чекеревач, А. (2009). Образовање социјалних радника за бригу о старим лицима, *Геронтологија*, год. 36, бр. 1, стр. 1-11. ISSN 0354-415x, COBISS.SR-ID 172132620.
 26. Чекеревач, А. (2009). Ново схватање социјалне политике. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 3 бр. 1 стр. 557-568. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 513688919.
 27. Чекеревач, А. (2009). Светска економска криза и сиромаштво. У Вуковић, Д. Арандаренко, М. (ур.). *Социјална политика и криза*. Стр. 108-120. Београд: Факултет политичких наука, COBISS.SR-ID 513474135
 28. Чекеревач, А. (2009). Социјална политика и мрежни социјални рад у превенцији болести зависности, У: *XXV саветовање о болестима зависности са међународним учешћем: зборник саопштења*. Стр. 24-38. Смедерево: Заједница клубова лечених алкохоличара Србије, COBISS.SR-ID 513745239.
 29. Чекеревач, А. (2008). Компаративне анализе социјалних политика. *Годишњак Факултета политичких наука*, год. 2, бр. 2 стр. 395-414. <http://www.fpn.bg.ac.rs/category/publikacije/godisnjak/>. ISSN 1820-6700, COBISS.SR-ID 168379916.
 30. Чекеревач, А. (2008). Истраживање у области међународне социјалне политике: угрожено људско благостање. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, год 15, бр. 4, стр. 133-147. COBISS.SR-ID 156843532
 31. Чекеревач, А. (2008). Интеграциони процеси у Западној Европи и социјална политика. *Тржиште рада*, ISSN 1800/6035, бр. 4/5, стр. 15-35. COBISS.SR-ID 513743191

32. Чеkereвац, А. (2008). *Међународна социјална политика*. 2. допуњено изд. Београд, 340 стр. ISBN 978-86-907143-1-5. COBISS.SR-ID
33. Чеkereвац, А. (2007). *Социјални рад у здравству*, Практикум, Београд: Факултет политичких наука, 170 стр.
34. Чеkereвац, А. (2007). Глобализација и реформе социјалне политике. *Годишњак Факултета политичких наука*, ISSN 1820-6700, год. 1, str367-385. COBISS.SR-ID 512526423
35. Чеkereвац, А. (2007). Здравствена заштита у Србији: услов социјалне сигурности. *Социјална мисао*, ISSN0354-401X, год. 14, бр. 4, стр. 29-48. COBISS.SR-ID 150369804
36. Чеkereвац, А. (2007). Реформа образовања у Србији. У: Вуковић, Д. Чеkereвац, А. (ур.) *Социјална политика и социјалне реформе*. Београд: Факултет политичких наука, стр. 148-165. COBISS.SR-ID 512843607
37. Чеkereвац, А. (2006). Редефинисање социјалне политике. У Вуковић, Д. Чеkereвац, А. (ур.) *Социјална политика у процесу европских интеграција*. Београд: Факултет политичких наука, стр. 157-174. COBISS.SR-ID 512533591
38. Чеkereвац, А. (2005). *Међународна социјална политика*. Београд, 248 стр. ISBN 86-907143-0-8. COBISS.SR-ID 123628300
39. Чеkereвац, А. (2005). Социјална ситуација у Србији, *Алтиелности*, Београд ISSN 1451-3129 COBISS.SR-ID 177748999
40. Чеkereвац, А. (2004). Сиромаштво самохраних родитеља у Србији, *Амити*, Београд
41. Vuković, D. Čekerevac, A. (2004). Education for social professions in Serbia. U: Hamburger, F. Hirschler, S. Sander G. Wobcke, M. (ur.). *Ausbildung für soziale berufe in Europa. Band 1, mit beitragen über Island, Litvauen, Grosbritannien, Deutschland, Osterreich, Serbien, Turkei und Portugal*, (ISS-Pontifex, 1/2004). Frankfurt am Main: Institut für Sozialarbeit und Sozialpadagogik e.V., str.140-157. COBISS.SR-ID 513368407
42. Чеkereвац, А. (2004). Реформа здравствене заштите. У: Чеkereвац, А. (ур.) *Социјални рад и социјална политика: зборник радова*. Бр. 6. Београд: Факултет политичких наука, стр. 33-54. COBISS.SR-ID 512531287
43. Чеkereвац, А. (2004). образовање и професионално усавршавање социјалних радника у Србији. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, год. 11, бр. 2(42), стр. 7-14. COBISS.SR-ID
44. Вуковић, Д. Чеkereвац, А. (2002). *Међународно хуманитарно право и социјална заштита*, Практикум, Београд: Факултет политичких наука, 220 стр.
45. Чеkereвац, А. (2002). Систем пензијског осигурања у земљама Европске уније. У: Манојловић, П. (ур.) *Старење и старост – за безбедни и активни живот=Ageing and old age – for safe and active life: zbornik uvodnih saopštenja*. Београд: Геронтолошко друштво Србије, стр. 87-94. COBISS.SR-ID 513565271
46. Чеkereвац, А. (2002). Незапосленост у свету. У: Вуковић, Д. (ур.) *Социјални рад и социјална политика, зборник радова V*. Београд: Факултет политичких наука, стр. 37-58. COBISS.SR-ID 512566871
47. Чеkereвац, А. (2000). *Методе и технике социјалног рада I* Практикум, Београд: Факултет политичких наука, 220 стр.
48. Чеkereвац, А. (2000). Друштвена брига о деци и породици. *Социјална мисао*, ISSN 0354-401X, 7, 1/2, стр. 99-126. COBOSS.SR-ID 76560130
49. Чеkereвац, А. (2000). Друштвена брига о деци и породици у систему социјалне сигурности земаља у транзицији. У *Изазови социјалне политике: социјална*

- политика, породица и деца у Србији на прелазу из XX у XXI век: зборник*. Београд: Институт за политичке студије, Центар за социјалну политику, стр. 87-110. COBISS.SR-ID 78586626
50. Чекеревац, А. (2000). Актуелни проблеми социјалне политике у европском региону. У Сокић, С. (ур.). *Токови економско-социјалног преображаја: прилог уводној студији, зборник радова*. Београд: Центар за друштвено-економске студије, Факултет политичких наука стр. 263-282. COBISS.SR-ID 20837135.
51. Чекеревац, А. (1999). Настанак и развој међународне сарадње у области социјалне политике. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN0350-9877, год. 35, бр. ½, стр. 22-36. COBISS.SR-ID 513358679
52. Чекеревац, А. (1999). Социјална политика у условима актуелних политичких процеса. У: Сокић, С. (ур.). *Политика и економски и социјални процеси: зборник радова*. Београд: Центар за друштвено економске студије, Факултет политичких наука, стр. 187-202. COBISS.SR-ID 513365335
53. Чекеревац, А. (1999). *Упоредна и међународна социјална политика*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, X, 381 стр., COBISS.SR-ID 157952519
54. Чекеревац, А. (1998). Међународне миграције. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, 34, 2 стр. 26-32. COBISS.SR-ID 68172290
55. Чекеревац, А. (1998). Унапређење теоријске основе социјалног рада. У Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДЦРПС 1958-1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID 139279367
56. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у службама за запошљавање. У: Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДЦРПС 1958-1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID139279367
57. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у здравству. У: Вуковић Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДЦРПС 1958 1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије. COBISS SR-ID 139279367
58. Чекеревац, А. (1998). Унапређење и развој социјалног рада у образовању. У: Вуковић, Д. А. Чекеревац (ур.). *Четрдесет година СДЦРПС 1958-1998*. Београд: Савез друштава социјалних радника Републике Србије, COBISS SR-ID 139279367
59. Чекеревац, А. (1998). Социјални рад у здравству – између могућности и потреба. У: Гајић, Ж. (ур.). *Социјални рад у новим друштвено-економским условима: зборник радова*. Београд: Савез друштава социјалних радника Југославије, стр. 63-74. COBISS.SR-ID 76799490
60. Чекеревац, А. (1998). Неки аспекти старења и старости и мере за унапређење друштвене заштите старих лица. У Гајић, Ж. (ур.). *Социјални рад у новим друштвено-економским условима: зборник радова*. Београд: Савез друштава социјалних радника Југославије, стр. 322-327. COBISS.SR-ID 76826370
61. Чекеревац, А. (1998). Социјална политика у условима социјалног и економског преображаја Југославије. У: Сокић, С. (ур.). *Социјалне тензије и друштвене импликације: зборник радова*, (Едиција истраживања). Београд: Факултет политичких наука, Центар за друштвено-економске студије, стр. 53-66. COBISS.SR-ID 513249879
62. Чекеревац, А. (1998). Савремене потребе за социјалним радом у здравству, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 1, стр. 44-52. ISSN 0350-9877
63. Чекеревац, А. (1998). Мере против мушког насиља, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 2, стр. 119-123. ISSN 0350-9877

64. Чекеревац, А.(1998). Људске потребе и начин њиховог подмиривања, *Социјална сигурност*, бр. 1, стр. 10-30. Подгорица
65. Чекеревац, А. (1998). Социјалне реформе у контексту глобализације: феномен глобализације. У: Лакићевић, М. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова IV* Београд: Факултет политичких наука, стр. 45-58. COBISS.SR-ID 75291906
66. Чекеревац, А.(1997). Социјална политика савременог света. У: Сокић, С. (ур.). *Ка савременом друштву: процеси транзиције: зборник радова*, (Едиција истраживања). Београд: Факултет политичких наука, Центар за друштвено економске студије, стр. 141-154. COBISS.SR-ID 74185474
67. Чекеревац, А. (1997). Сиромаштво у развијеним земљама тржишне привреде. У: Вуковић, Д. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова. 3.* Београд: Факултет политичких наука, стр. 147-160. COBISS.SR-ID 512566359
68. Чекеревац, А. (1997). Социјални рад између потреба и могућности, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 4, стр. 47-73. ISSN 0350-9877
69. Лакоћевић, Д. Вуковић, Д. Лакићевић, М. Чекеревац, А. (1997). *Социјална политика и социјални радна прагма 21. Века у функцији економског и социјалног опоравка Југославије*, Београд, Савез друштава социјалних радника Републике Србије, 230 стр.
70. Чекеревац, А. (1996). Компаративни приступ у социјалној политици. У: Вуковић, Д. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова. 2.* Београд: Факултет политичких наука, стр. 9-23. COBISS.SR-ID 512558167
71. Чекеревац, А. (1996). Образовање и транзиција у тржишну привреду. У: *Образовање и људски фактор у процесу садашњих и будућих промена у Југославији: излагање на 8. Конгресу СПД Југославије*, стр. 159-167. COBISS.SR-ID 57242370
72. Чекеревац, А. (1996). Промене у социјалној политици Југославије. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 32, бр. 1-2, стр. 19-33. COBISS.SR-ID 54611458
73. Чекеревац, А. (1996). Подршка породицама за старије: искуство Аустрије, Шведске и Хонг Конга. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0550-9877, год. 32, бр. 3, стр. 19-27. COBISS.SR-ID 55248386
74. Чекеревац, А. (1995). Депресије двадесетих, *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 2-3, стр. 157-160.
75. Чекеревац, А. (1995). Социјални аспекти трансформације у земљама Источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 1, стр. 82-90. COBISS.SR-ID 46421004
76. Чекеревац, А. (1995). Међународна сарадња у области заштите и унапређења животне средине. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 31, бр. 2-3, стр. 51-56. COBISS.SR-ID 46478860
77. Чекеревац, А. (1995). Незапосленост у земљама источне Европе и неке мере за њено савладавање. *Савремене друштвене промене и социологија рада*. Ниш: Институт за квалитет радне и животне средине "1. Мај", стр. 99-108. COBISS.SR-ID
78. Чекеревац, А. (1995). Социјална политика и развој села. *Власински сусрети 1995: зборник радова са међународног скупа*. Завод за проучавање сње села, Српско удружење за социологију села и пољопривреде. Београд COBISS. SR-ID
79. Чекеревац, А. (1987). Остваривање социјално политичких функција друштвених делатности у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад* ISSN 0350-9877, год. 23, бр. 2-3, стр. 91-103. COBISS.SR-ID 5112079

80. Чеkereвац, А. (1987). Друштвени фонд потрошње као вид расподеле у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, ISSN 0350-9877, год. 23, бр. 4, стр. 51-63. COBISS.SR-ID 4719631
81. Чеkereвац, А. (1994). Докторат наука. У: Видановић, И. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова и докумената: 20 година универзитетског образовања социјалних радника*. Београд: Факултет политичких наука : Социјална мисао, стр. 83-87. COBISS.SR-ID 512570455
82. Чеkereвац, А. (1994). Социјална политика у земљама Источне Европе. У: Видановић, И. (ур.). *Социјални рад и социјална политика: зборник радова и докумената: 20 година универзитетског образовања социјалних радника*. Београд: Факултет политичких наука: Социјална мисао, стр. 187-197. COBISS.SR-ID 512570455
83. Чеkereвац, А. (1994). Проблеми здравствене заштите у земљама источне Европе, *Нова мисао*, бр. 1/6 стр. 187-195.
84. Чеkereвац, А. (1994). Трансформација социјалне политике у бившим социјалистичким земљама, *Нова мисао*, бр. 1/12, стр. 354-360.
85. Чеkereвац, А. (1992). Политичке, економске и социјалне промене и социјална политика деведесетих година, *Социјална политика и социјални рад*, бр. 1 ISSN 0350-9877
86. Чеkereвац, А. (1990). Социјална политика и тржишна привреда, *Социјална политика и социјални рад*, бр1 ISSN 0350-9877
87. Чеkereвац, А. (1988). Социјално осигурање у Шведској, *Социјална политика*, бр5, стр. 49-56. ISSN 00380091
88. Чеkereвац, А. (1988). Систем здравствене заштите у Шведској, *Здравствена заштита*, бр. 7, стр. 19-24. ISSN 0350-3208 COBISS.SR-ID 3033858
89. Чеkereвац, А. (1987). Остваривање социјалнополитичких функција друштвених делатности у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, год. 23, бр. 2-3, стр. 91-103. ISSN 0350-9877 COBISS.SR-ID 5112079
90. Чеkereвац, А. (1987). Друштвени фонд потрошње као вид расподеле у социјалистичким земљама источне Европе. *Социјална политика и социјални рад*, год. 23, бр. 4, стр. 51-63. ISSN 0350-9877 COBISS.SR-ID 4719631
91. Чеkereвац, А. (1987). Систем здравствене заштите у Финској, *Здравствена заштита*, бр. 2, стр. 50-58. ISSN0350-2308 COBISS.SR-ID 3033858
92. Чеkereвац, А. (1987). Социјална политика у Финској I део, *Социјална политика*, бр. 1, стр. 18-27. ISSN 00380091
93. Чеkereвац, А. (1987). Социјална политика у Финској II део *Социјална политика*, бр. 2, стр. 20-28. ISSN 0038009
94. Чеkereвац, А. (1985). Социјална ситуација у Југославији – статистички анекс, *Социјална ситуација у Југославију у 1980-тим годинама*, Београд: Институт за међународну политику и привреду
95. Чеkereвац, А. (1982). Међународни покрет црвеног крста и црвеног полумесеца, У: Е. Вајс, *Међународна социјална политика*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука
96. Чеkereвац, А. (1982). Савремена гледишта о социјалној политици у СССР-у, У: Е. Вајс, *Савремени системи социјалне политике*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука
97. Чеkereвац, А. (1982). Концепције о социјалној политици у Републици Пољској, У: Е. Вајс, *Савремени системи социјалне политике*, скрипта, Београд: Факултет политичких наука

Чланство:

2018. – Члан Савета за унапређење међугенерациске сарадње и солидарности
2016. - Члан Дисциплинске комисије Универзитета у Београду
2016. – Члан тима за подршку студентима Универзитета у Београду
2016. Председник Комисије за лиценцирање студијског програма Социјални рад на Факултету Политичких наука Универзитета у Бања Луци, Република Српска
2015. – Члан Стручног савета Коморе социјалне заштите Републике Србије
2015. – Члан Комисије за издавачку делатност Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2015. – Члан Већа за студије другог и трећег степена Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2014. – Члан комисије за признавање стране високошколске исправе ради запослења Одељења за социјалну политику и социјални рад Универзитета у Београду – Факултет политичких наука
2013. – Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис у прву годину докторских студија Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2013. – Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис у прву годину другог степена студија (мастер академске студије социјалне политике Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
- 2013 – 2015. Члан комисије за вредновање ваннаставних активности студената Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2013. Члан комисије за реакредитацију Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2012. – Члан Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука
2011. – Члан Комисије за контролу квалитета Универзитета у Београду
2010. - 2015. Члан Комисије за дисциплинску одговорност студената Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2010. – 2015. Члан Комисије за спровођење пријемног испита за упис на прву годину студијских програма основних академских студија Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2008. – 2015. Члан Комисије за обезбеђење квалитета Београдског универзитета – Факултета политичких наука
2007. Члан Комисије за акредитацију Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2006. – 2007. Члан тима Економско-социјалне радне групе у изради *Националне Стратегије одрживог развоја Републике Србије*, Влада Републике Србије, United Nations Development Agency
2006. – Члан Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду
2006. – Члан Савета Центра за истраживање у социјалној политици и социјалном раду – Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2006. - Члан савета Центра за студије рода и политике Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2005. Члан Комисије за примену Болоњске декларације Београдског универзитета – Факултет политичких наука
2005. Члан Комисије за кадрове Универзитета у Београду – Факултета политичких наука
2005. – 2008. Члан Управног одбора Друштва социјалних радника Републике Србије
2004. -2006. Члан Научног одбора пројекта „Psychosocial and trauma response in Serbia“
2004. – 2005. Члан експертског тима пројекта „Facilitation of Development of the LPA in Municipalities in Serbia and Montenegro“
2004. – 2016. Члан Научног одбора Симпозијума о болестима зависности са међународним учешћем (од XXI до XXXIII)
2003. – 2008. Председник Координационог одбора за борбу противу болести зависности, секти и малолетничке делинквенције СО Вождовац, Београд
2003. – 2006. Члан Савета Факултета политичких наука Универзитета у Београду
2001. – 2003. Члан Комисије за социјалну, дечју и борачко инвалидску заштиту Скупштине Града Београда

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Студентски трг 1
Београд

Београд, 19.10.2005.
02 број: 80/48
ГБ

На основу члана 121. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05), а у вези са чланом 107. Закона о универзитету ("Службени гласник РС", број 21/02) и члана 6. Правилника о поступку давања сагласности на акт факултета о избору у звање наставника ("Гласник Универзитета у Београду", број: 111/02), а на захтев Факултета политичких наука, број: 874/2 од 02.09.2005. године, Стручно веће за правне науке, политичке науке и науке о цивилној одбрани, на седници одржаној 18.10.2005. године, донело је

ОДЛУКУ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на одлуку Изборног већа Факултета политичких наука о избору др АНЕ ЧЕКЕРЕВАЦ, у звање редовног професора за ужу научну област Социјална политика.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

22. 10. 2005			
ОДЛУКА СТРУЧНОГ ВЕЋА			
02	1611/1		

ПРЕДСЕДНИК СТРУЧНОГ ВЕЋА
Zoran Tomić
Проф. др Зоран Томић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
Универзитет у Београду
Бр. 12-1256/11 22.07.2015 год.
11000 Београд, ул. Радичева 165
Контактни факс 013

На основу члана 79-87. Закона о универзитету ("Службени гласник РС", бр. 21/02.) и члана 106. Статута Факултета политичких наука Универзитета у Београду, Изборно веће Факултета, на 9. седници одржаној 13. јула 2005. године, донело је

О Д Л У К У

Ванредни професор др Ана Чекеревац бира се у звање редовног професора за ужу научну област Социјална политика – наставни предмет Упоредна и међународна социјална политика.

- Одлуку доставити:
- проф. др Ани Чекеревац,
 - Стручном већу Универзитета у Београду,
 - досије,
 - архиви.

Ана Чекеревац

Председник Изборног већа
и декан Факултета

Milan Podunavac

Проф. др Милан Подунавац

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i službene evidencije, a po zahtjevu Krivokapić Veselin Nina, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Krivokapić Veselin Nina**, rođena **27-08-1996** godine u mjestu **Kotor**, opština **Kotor**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2021/22** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2021/22** godine prijavila je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **I (prve)** godine, prijavila je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita, što iznosi **100.00%** od ukupnog broja ECTS kredita u **I** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Krivokapić Veselin Nina** je po prvi put prijavila *da sluša* **više od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **I** godine i studijske **2021/22** ima **status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 12.07.2022 godine

SEKRETAR,

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), člana 115 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 104/21) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Krivokapić Veselin Nina, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Krivokapić Veselin Nina**, rođena **27-08-1996** godine u mjestu **Kotor**, opština **Kotor**, Republika **Crna Gora**, upisana je studijske **2021/2022** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA	"A"	(odličan)	8.00
2.	1	DRŽAVA BLAGOSTANJA I SOCIJALNA PRAVA	"A"	(odličan)	6.00
3.	1	POLITIČKA SOCIOLOGIJA	"B"	(vrlodobar)	8.00
4.	1	TERAPIJSKI MODELI U SAVREMENOM SOCIJALNOM RADU	"A"	(odličan)	8.00
5.	2	SAVREMENI SOCIJALNI PROBLEMI I SOCIJALNI RIZICI	"A"	(odličan)	10.00

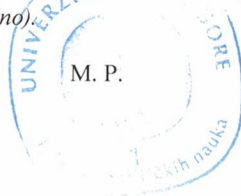
Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (9.80)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **40.00** ili **66.67%**
- indeks uspjeha **6.53**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 12.07.2022 godine

SEKRETAR,
